ISSN 1977-0766

Dziennik Urzędowy L 72
Unii Europejskiej

Wydanie polskie

Legislacja

Tom 57

12 marca 2014

Spis treści

I *Akty ustawodawcze*

ROZPORZĄDZENIA

★ **Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym** 1

Cena: 3 EUR

PL

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 223/2014

z dnia 11 marca 2014 r.

w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 175 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ([1]),

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ([2]),

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ([3]),

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z dnia 17 czerwca 2010 r., w których przyjęto unijną strategię na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu (strategia „Europa 2020"), Unia i państwa członkowskie wyznaczyły sobie cel, jakim jest zmniejszenie do roku 2020 o co najmniej 20 milionów liczby osób zagrożonych ubóstwem bądź wykluczeniem społecznym. Jednak w 2011 r. ubóstwem lub wykluczeniem społecznym była zagrożona niemal jedna czwarta ludności zamieszkałej w Unii (119,82 mln), czyli o blisko 4 mln więcej niż w poprzednim roku. Niemniej ubóstwo i wykluczenie społeczne rozkładają się nierównomiernie w Unii, a nasilenie tych zjawisk jest różne w poszczególnych państwach członkowskich.

(2) Liczba osób dotkniętych deprywacją materialną lub nawet ciężką deprywacją materialną w Unii wzrasta i w 2011 r. blisko 8,8 % obywateli Unii żyło w warunkach poważnej deprywacji materialnej. Ponadto osoby te często zbyt długo znajdują się w sytuacji wykluczenia, aby móc skorzystać ze środków aktywizacji przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ([4]), a w szczególności w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 ([5]).

(3) Państwa członkowskie i Komisja powinny podjąć odpowiednie kroki w celu przeciwdziałania dyskryminacji, a także zapewnić równość mężczyzn i kobiet oraz spójne uwzględnianie problematyki płci na wszystkich etapach przygotowywania, programowania, zarządzania i wdrażania, monitorowania i ewaluacji Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (zwanego dalej „Funduszem"), a ponadto w kampaniach informacyjnych i podnoszących świadomość społeczną oraz za pośrednictwem wymiany najlepszych praktyk.

(4) W art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) podkreślono, że Unia opiera się na wartościach poszanowania godności człowieka, wolności, demokracji, równości, państwa prawa, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.

([1]) Dz.U. C 133 z 9.5.2013, s. 62.
([2]) Dz.U. C 139 z 17.5.2013, s. 59.
([3]) Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 25 lutego 2014 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 10 marca 2014 r.

([4]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).
([5]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 470).

(5) W art. 6 TUE podkreślono, że Unia uznaje prawa, wolności i zasady określone w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

(6) Art. 174 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że w celu wspierania harmonijnego rozwoju całej Unii, ma ona rozwijać i prowadzić działania służące zwiększeniu jej spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej.

(7) Fundusz powinien zwiększyć spójność społeczną, przyczyniając się do ograniczenia skali ubóstwa w Unii poprzez wspieranie systemów krajowych świadczących pomoc inną niż finansowa, aby wpływać na zmniejszenie niedoboru żywności i poważnej deprywacji materialnej lub przyczyniać się do włączenia społecznego osób najbardziej potrzebujących. Fundusz powinien wpływać na zmniejszenie najcięższych form ubóstwa, które najszybciej skutkują wykluczeniem społecznym, takich jak bezdomność, ubóstwo wśród dzieci i niedobór żywności.

(8) Fundusz nie ma na celu zastąpienia publicznych strategii politycznych realizowanych przez państwa członkowskie w celu zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego, a w szczególności strategii, które są konieczne dla zapobiegania marginalizacji grup o niskich dochodach i grup znajdujących się w trudnym położeniu oraz zwiększania się zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

(9) Zgodnie z art. 317 TFUE, w kontekście zarządzania dzielonego, należy określić warunki umożliwiające Komisji wykonywanie jej obowiązków związanych z wykonaniem budżetu ogólnego Unii Europejskiej, a jednocześnie należy doprecyzować zobowiązania pod względem współpracy ze strony państw członkowskich. Warunki te powinny umożliwić Komisji uzyskanie gwarancji, że państwa członkowskie korzystają z Funduszu w sposób prawidłowy i zgodny z prawem oraz zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 [1] („rozporządzenie finansowe").

(10) Przepisy te zapewniają również zgodność wspieranych działań z obowiązującym prawem unijnym i odpowiednimi przepisami prawa krajowego, które wdrażają bezpośrednio lub pośrednio niniejsze rozporządzenie, jak również ze strategiami politycznymi, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej udzielanych osobom najbardziej potrzebującym.

(11) Przy podziale środków z Funduszu między państwa członkowskie na lata 2014-2020 uwzględnia się w jednakowym stopniu następujące wskaźniki oceniane na podstawie danych z Eurostatu: liczba osób w sytuacji poważnej deprywacji materialnej i liczba osób w gospodarstwach domowych o bardzo małej intensywności pracy. Ponadto podział uwzględnia także różne metody wspierania osób najbardziej potrzebujących stosowane w państwach członkowskich. Niemniej jednak każde państwo członkowskie powinno otrzymać co najmniej kwotę 3 500 000 EUR w okresie programowania 2014–2020 w celu uruchomienia programu operacyjnego dysponującego wystarczającym poziomem środków.

(12) Przydzielone państwu członkowskiemu z Funduszu środki powinny zostać potrącone z przydziału tego państwa członkowskiego z funduszy strukturalnych.

(13) W programach operacyjnych państwa członkowskie powinny określić formy niedoboru żywności lub deprywacji materialnej objęte pomocą lub działania na rzecz włączenia społecznego objęte wsparciem oraz powinny opisać cechy pomocy osobom najbardziej potrzebującym, która zostanie udzielona ze wsparciem z Funduszu dla systemów krajowych. Powinny one również zawierać elementy niezbędne do zapewnienia skutecznego i sprawnego wdrożenia programów operacyjnych.

(14) Poważny niedobór żywności w Unii zbiega się ze znaczącym marnotrawieniem żywności. W związku z tym Fundusz powinien, w stosownych przypadkach, umożliwiać przekazywanie darów żywnościowych. Powinno się to jednak odbywać pod warunkiem, że nie zapomni się o konieczności usuwania wciąż istniejących przeszkód w celu zachęcania do przekazywania w darze nadwyżek żywności z myślą o przeciwdziałaniu niedoborom żywności.

(15) W celu zapewnienia skutecznego i sprawnego wdrażania działań finansowanych przez Fundusz, państwa członkowskie powinny, w stosownych przypadkach, wspierać współpracę między organami regionalnymi i lokalnymi oraz podmiotami reprezentującymi społeczeństwo obywatelskie i promować udział wszystkich stron zaangażowanych w przygotowanie i działania wdrażające finansowane przez Fundusz.

(16) Aby zmaksymalizować skuteczność Funduszu, w szczególności w odniesieniu do ewentualnych zmian w sytuacji krajowej, należy ustanowić procedurę wprowadzania zmian do programu operacyjnego.

(17) Aby zapewnić reagowanie w sposób najbardziej skuteczny i odpowiedni na poszczególne potrzeby i lepiej docierać do osób najbardziej potrzebujących, należy stosować zasadę partnerstwa.

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

(18) Istotną wartość dodaną wnosi wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk, ponieważ ułatwia wzajemne uczenie się. Komisja powinna ułatwiać i promować ich upowszechnianie, a jednocześnie poszukiwać synergii z wymianą najlepszych praktyk w kontekście powiązanych funduszy, a zwłaszcza Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

(19) Aby monitorować postępy w realizacji programów operacyjnych, państwa członkowskie powinny opracować i dostarczyć Komisji roczne i końcowe sprawozdania z wdrażania. Powinno to zapewnić dostępność podstawowych i aktualnych informacji dla tych programów operacyjnych. Dla tych samych celów Komisja i każde państwo członkowskie powinny spotykać się co roku w celu przeprowadzenia przeglądu, o ile nie uzgodnią inaczej. Odpowiednie zainteresowane strony należy w stosowny sposób zaangażować w monitorowanie.

(20) Aby polepszyć jakość i strukturę każdego programu operacyjnego oraz ocenić skuteczność i sprawność Funduszu, należy przeprowadzić ewaluacje *ex ante* i *ex post*. Ewaluacje te powinny się opierać na odpowiednich danych i być uzupełniane, w stosownych przypadkach, badaniami na temat osób najbardziej potrzebujących, które skorzystały z programu operacyjnego i, w razie konieczności, ewaluacjami przeprowadzonymi podczas okresu programowania. Tych ewaluacji należy dokonywać przy poszanowaniu prywatności odbiorców końcowych i w taki sposób, by nie stygmatyzować osób najbardziej potrzebujących. Należy określić obowiązki państw członkowskich i Komisji w tym zakresie.

(21) Podczas ewaluacji Funduszu i opracowywania metodologii ewaluacji należy pamiętać, że deprywacja to złożone zjawisko o wielowymiarowym charakterze.

(22) Obywatele mają prawo wiedzieć, w jaki sposób i w jakim celu inwestowane są zasoby finansowe Unii. Celem zapewnienia szerokiego rozpowszechnienia informacji o osiągnięciach Funduszu, jak i dostępności i przejrzystości możliwości finansowania, należy ustanowić szczegółowe przepisy związane z informowaniem i komunikacją, zwłaszcza w odniesieniu do odpowiedzialności beneficjentów, państw członkowskich oraz, w stosowanych przypadkach, organów lokalnych i regionalnych.

(23) Zastosowanie mają przepisy Unii dotyczące ochrony osób fizycznych w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych i ich swobodnego przepływu, zwłaszcza dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 95/46/WE [1].

(24) Konieczne jest ustalenie maksymalnego poziomu współfinansowania programów operacyjnych ze środków Funduszu, aby osiągnąć efekt mnożnikowy dotyczący zasobów Unii. Należy ponadto zająć się sytuacją państw członkowskich zmagających się z tymczasowymi trudnościami budżetowymi.

(25) W całej Unii należy stosować jednolite, proste i sprawiedliwe zasady dotyczące okresu kwalifikowalności, operacji i wydatków w ramach Funduszu. Warunki kwalifikowalności powinny odzwierciedlać szczególny charakter celów Funduszu i jego grupy docelowej, w szczególności poprzez odpowiednie i uproszczone warunki kwalifikowalności operacji, jak i rodzaje wsparcia oraz zasady i warunki zwrotu wydatków.

(26) Mając na uwadze datę ogłoszenia przetargów, termin przyjęcia niniejszego rozporządzenia i konieczność przygotowania programów operacyjnych, należy ustanowić przepisy umożliwiające sprawne przejście do korzystania z nowego instrumentu, aby uniknąć przerwy w dostawach pomocy żywnościowej. W tym celu właściwym jest zezwolenie na kwalifikowalność wydatków od dnia 1 grudnia 2013 r.

(27) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 [2] stanowi, że zbyt produktów zakupionych w ramach interwencji publicznej może odbyć się przez udostępnienie ich w ramach programu dystrybucji żywności osobom najbardziej potrzebującym w Unii, jeśli przedmiotowy program tak stanowi. Ponieważ pozyskiwanie żywności w wyniku użytkowania, przetwarzania lub sprzedaży tych produktów jest, w zależności od okoliczności, opcją najkorzystniejszą pod względem ekonomicznym, należy zezwolić na taką możliwość w niniejszym rozporządzeniu. Kwoty pochodzące z transakcji dotyczącej tych produktów powinny zostać wykorzystane na rzecz osób najbardziej potrzebujących. Kwoty te nie powinny być wykorzystywane w sposób zmniejszający zobowiązanie państw członkowskich do współfinansowania programu. Aby zapewnić najbardziej wydajne wykorzystanie tych produktów oraz kwot pochodzących z dotyczących ich transakcji, Komisja powinna, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013, przyjąć akty wykonawcze ustanawiające procedury umożliwiające użytkowanie, przetwarzanie lub sprzedaż tych produktów dla celów programu na rzecz osób najbardziej potrzebujących.

(28) Konieczne jest określenie rodzajów działań, które mogą być podejmowane z inicjatywy Komisji i państw członkowskich jako pomoc techniczna finansowana z Funduszu. W tym celu Komisja powinna zasięgać opinii państw członkowskich i przedstawicieli organizacji partnerskich na szczeblu unijnym.

[1] Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

[2] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671).

(29) Zgodnie z zasadą zarządzania dzielonego państwa członkowskie i Komisja powinny być odpowiedzialne za zarządzanie programami i ich kontrolę. Za realizację i kontrolę programów operacyjnych powinny odpowiadać w pierwszym rzędzie państwa członkowskie w ramach swoich systemów zarządzania i kontroli.

(30) Państwa członkowskie powinny przyjąć właściwe środki gwarantujące prawidłową strukturę i funkcjonowanie swoich systemów zarządzania i kontroli w celu zapewnienia prawidłowego i zgodnego z prawem wykorzystania Funduszu. Należy zatem określić obowiązki państw członkowskich w zakresie systemów zarządzania i kontroli ich programu operacyjnego oraz w odniesieniu do zapobiegania, wykrywania i korygowania nieprawidłowości i naruszeń przepisów unijnych.

(31) Państwa członkowskie powinny wypełniać obowiązki w zakresie zarządzania, kontroli i audytu oraz przyjąć na siebie wynikające z tego zobowiązania określone w przepisach w sprawie zarządzania dzielonego ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu i w rozporządzeniu finansowym. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby zgodnie z warunkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu przyjęte zostały skuteczne ustalenia w zakresie badania skarg dotyczących Funduszu. Zgodnie z zasadą pomocniczości państwa członkowskie powinny badać, na wniosek Komisji, skargi złożone do Komisji w ramach zakresu ich ustaleń oraz informować Komisję, na jej wniosek, o wynikach tych badań.

(32) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć dla każdego programu operacyjnego instytucję zarządzającą, instytucję certyfikującą i funkcjonalnie niezależną instytucję audytową. Aby zapewnić państwom członkowskim elastyczność w ustanawianiu systemów kontroli, należy przewidzieć możliwość wykonywania funkcji instytucji certyfikującej przez instytucję zarządzającą. Państwa członkowskie powinny mieć również możliwość wyznaczenia instytucji pośredniczących do wykonywania niektórych zadań instytucji zarządzającej lub instytucji certyfikującej. Państwa członkowskie powinny w takim przypadku wyraźnie określić obowiązki i funkcje tych instytucji.

(33) Instytucja zarządzająca ponosi główną odpowiedzialność za skuteczne i sprawne wdrażanie Funduszu, a zatem pełni znaczną liczbę funkcji odnoszących się do zarządzania programem operacyjnym i jego monitorowania, zarządzania i kontroli finansowych, jak również wyboru projektów. Należy zatem określić w niniejszym rozporządzeniu obowiązki i funkcje instytucji zarządzającej.

(34) Instytucja certyfikująca powinna sporządzać i przekazywać Komisji wnioski o płatność. Powinna ona sporządzać zestawienie wydatków, poświadczając ich kompletność, dokładność i prawdziwość oraz to, że wydatki ujęte w zestawieniu wydatków są zgodne z mającymi zastosowanie przepisami unijnymi i krajowymi. Należy określić w niniejszym rozporządzeniu obowiązki i funkcje instytucji certyfikującej.

(35) Instytucja audytowa powinna zapewnić przeprowadzanie audytów systemów zarządzania i kontroli na podstawie stosownej próby operacji oraz zestawienia wydatków. Należy określić w niniejszym rozporządzeniu obowiązki i funkcje instytucji audytowej. Audyty deklarowanych wydatków powinny być przeprowadzane na reprezentatywnej próbie operacji w celu umożliwienia ekstrapolacji wyników. Zgodnie z ogólną zasadą należy stosować statystyczne metody pobierania próby w celu zapewnienia wiarygodnej próby reprezentatywnej. Niemniej jednak instytucje audytowe powinny mieć możliwość zastosowania w uzasadnionych okolicznościach niestatystycznej metody doboru próby lub badania bezpośredniego, o ile przestrzegane będą warunki określone w niniejszym rozporządzeniu.

(36) Aby uwzględnić specyfikę organizacji systemów zarządzania i kontroli w odniesieniu do Funduszu oraz potrzebę zapewnienia proporcjonalnego podejścia, należy określić szczegółowe procedury wyznaczania instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej. Aby uniknąć nadmiernego obciążenia administracyjnego, weryfikacja ex ante zgodności z kryteriami wyznaczania określonymi w niniejszym rozporządzeniu powinna być ograniczona do instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej. Nie należy wprowadzać wymogu zatwierdzenia wyznaczenia przez Komisję. Monitorowanie zgodności z kryteriami wyznaczania dokonywane na podstawie uzgodnień w zakresie audytu i kontroli powinno skutkować działaniami naprawczymi i ewentualnym odwołaniem, jeżeli wyniki wskazują na brak zgodności z kryteriami.

(37) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji w zakresie kontroli finansowej należy zapewnić współpracę między państwami członkowskimi a Komisją w ramach niniejszego rozporządzenia oraz ustalić kryteria, które pozwolą Komisji określić w kontekście przyjętej przez nią strategii kontroli systemów krajowych poziom gwarancji, które powinna ona uzyskać ze strony krajowych instytucji audytowych.

(38) Należy ustanowić uprawnienia i obowiązki Komisji w zakresie sprawdzania skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli oraz zobowiązywania państw członkowskich do podejmowania działań. Komisja powinna również posiadać uprawnienia do przeprowadzania audytów na miejscu skoncentrowanych na kwestiach należytego zarządzania finansami, tak aby można było z nich wyciągnąć wnioski dotyczące wyników Funduszu.

(39) Zobowiązania budżetowe Unii powinny być przyznawane corocznie. W celu zapewnienia skutecznego zarządzania programem konieczne jest ustanowienie prostych zasad dla płatności zaliczkowych, wniosków o płatność okresową oraz salda końcowego.

(40) W celu zapewnienia rozsądnej gwarancji dla Komisji przed rocznym zatwierdzaniem zestawienia wydatków, wnioski o płatność okresową powinny być refundowane w wysokości 90 % kwoty wynikającej z zastosowania stopy współfinansowania ustanowionej w decyzji w sprawie przyjęcia programu operacyjnego do kwalifikowalnych wydatków. Zaległe kwoty należne powinny być wypłacane państwom członkowskim po zatwierdzeniu zestawienia wydatków, pod warunkiem że Komisja będzie mogła stwierdzić, że zestawienie wydatków jest kompletne, rzetelne i prawdziwe.

(41) Płatności zaliczkowe w momencie rozpoczęcia programu operacyjnego powinny zapewniać, aby państwo członkowskie posiadało środki do udzielenia wsparcia beneficjentom przy realizacji działań od momentu przyjęcia programu operacyjnego. Płatności zaliczkowe powinny być wykorzystywane wyłącznie do tego celu, a beneficjenci powinni otrzymać wystarczające finansowanie do rozpoczęcia działań w momencie wyboru ich operacji.

(42) Beneficjenci powinni otrzymać wsparcie w pełnej wysokości nie później niż 90 dni od daty przedłożenia przez beneficjenta wniosku o płatność, z zastrzeżeniem dostępności środków z płatności zaliczkowej i z płatności okresowych. Instytucja zarządzająca powinna mieć możliwość przerwania biegu tego terminu, jeżeli dokumenty uzupełniające nie są kompletne lub jeżeli istnieją dowody na nieprawidłowości wymagające dalszego dochodzenia.

(43) W celu ochrony interesów finansowych Unii należy przewidzieć środki, które są ograniczone w czasie i które umożliwiają delegowanemu urzędnikowi zatwierdzającemu wstrzymanie płatności w przypadku, gdy istnieją wyraźne dowody wskazujące na poważne defekty w funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli, dowody na nieprawidłowości związane z wnioskiem o płatność lub gdy nie dostarczono dokumentów na potrzeby analizy i zatwierdzania zestawienia wydatków. Czas trwania okresu wstrzymania powinien wynosić do sześciu miesięcy, z możliwością przedłużenia go do dziewięciu miesięcy za zgodą państwa członkowskiego, w celu zapewnienia wystarczającego czasu na likwidację przyczyn wstrzymania, przez co uniknie się stosowania zawieszenia.

(44) W celu ochrony interesów finansowych Unii oraz zapewnienia środków na rzecz skutecznej realizacji programów powinno się ustanowić procedury umożliwiające zawieszenie przez Komisję płatności.

(45) W celu zastosowania wymogów rozporządzenia finansowego do zarządzania finansowego Funduszem konieczne jest ustanowienie prostych procedur sporządzania, analizy i zatwierdzania zestawień wydatków, które powinny zapewniać jasne podstawy i pewność prawną tych ustaleń. Ponadto, w celu umożliwienia państwu członkowskiemu prawidłowego pełnienia swoich obowiązków, państwo członkowskie powinno mieć możliwość wyłączenia kwot, które są przedmiotem bieżącej oceny legalności i prawidłowości.

(46) Aby ograniczyć ryzyko deklarowania nieprawidłowych wydatków, instytucja certyfikująca powinna mieć możliwość – bez potrzeby dodatkowego uzasadnienia – zawarcia kwot, które wymagają dalszej weryfikacji, we wniosku o płatność okresową po zakończeniu roku obrachunkowego, w którym zostały wprowadzone do systemu księgowego.

(47) W celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego dla beneficjentów należy ustanowić szczegółowe ramy czasowe, w których instytucje zarządzające są zobowiązane do zapewnienia dostępu do dokumentów dotyczących operacji po przedstawieniu wydatków lub po zakończeniu operacji. Zgodnie z zasadą proporcjonalności okres przechowywania dokumentów powinien być zróżnicowany w zależności od łącznych wydatków kwalifikowalnych każdej operacji.

(48) W związku z tym, że zestawienie wydatków jest weryfikowane i zatwierdzane każdego roku, procedura zamknięcia programu powinna być nieskomplikowana. Ostateczne zamknięcie programu powinno zatem opierać się tylko na dokumentach odnoszących się do ostatniego roku obrachunkowego oraz do końcowego sprawozdania z wdrażania lub do ostatniego rocznego sprawozdania z wdrażania, bez konieczności dostarczenia dodatkowych dokumentów.

(49) W celu ochrony budżetu Unii Komisja może być zmuszona do dokonania korekt finansowych. Dla zagwarantowania pewności prawa w odniesieniu do państw członkowskich ważne jest określenie okoliczności, w jakich naruszenia obowiązujących przepisów prawa unijnego lub krajowego związanych z jego stosowaniem mogą prowadzić do dokonania przez Komisję korekt finansowych. W celu zapewnienia, aby korekty finansowe, które Komisja nakłada na państwa członkowskie, były związane z ochroną interesów finansowych Unii, korekty te powinny być ograniczone do sytuacji, w których naruszenie mającego zastosowanie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania właściwego prawa unijnego dotyczy kwalifikowalności, prawidłowości, zarządzania lub kontroli operacji oraz odpowiadających im wydatków zadeklarowanych Komisji. Aby zapewnić proporcjonalność, ważne jest, aby Komisja rozważyła charakter i wagę naruszenia i powiązanych skutków finansowych dla budżetu Unii przy podejmowaniu decyzji o dokonaniu korekty finansowej.

(50) Konieczne jest ustanowienie ram prawnych, które zapewnią rzetelne systemy zarządzania i kontroli oraz odpowiedni podział ról i obowiązków w kontekście zarządzania dzielonego. Należy zatem określić i wyjaśnić rolę Komisji oraz ustanowić proporcjonalne zasady dokonywania korekt finansowych przez Komisję.

(51) Częstotliwość audytów operacji powinna być proporcjonalna do zakresu unijnego wsparcia z Funduszu. W szczególności liczba przeprowadzanych audytów powinna być ograniczona, jeżeli łączne kwalifikowalne wydatki na operację nie przekraczają 150 000 EUR. Niemniej jednak powinna istnieć możliwość przeprowadzenia audytu w dowolnym momencie w sytuacji, gdy istnieją dowody na istnienie nieprawidłowości lub nadużycia finansowego, bądź po zamknięciu zakończonej operacji w ramach audytu próby. Komisja powinna mieć możliwość dokonania przeglądu ścieżki audytu instytucji audytowej lub wziąć udział w audytach instytucji audytowej na miejscu. Jeżeli Komisja nie uzyska za pośrednictwem tych środków gwarancji skutecznego funkcjonowania instytucji audytowej, powinna mieć ona możliwość ponownego przeprowadzenia tego działania audytowego, jeżeli jest to zgodne z uznanymi w skali międzynarodowej standardami audytu. Aby zakres audytów przeprowadzanych przez Komisję był proporcjonalny do ryzyka, Komisja powinna mieć możliwość ograniczenia swoich audytów związanych z programami operacyjnymi, jeżeli nie występują poważne defekty lub jeżeli instytucja audytowa jest wiarygodna. Aby zmniejszyć obciążenie administracyjne beneficjentów, należy ustanowić szczegółowe przepisy służące ograniczeniu ryzyka nakładania się audytów przeprowadzanych w odniesieniu do tych samych operacji przez różne instytucje, tj. Europejski Trybunał Obrachunkowy, Komisję i instytucję audytową. Ponadto zakres audytów powinien w pełni uwzględniać cel, specyfikę grupy docelowej Funduszu oraz fakt, że wielu beneficjentów Funduszu działa na zasadzie wolontariatu.

(52) W celu zapewnienia dyscypliny finansowej należy określić rozwiązania dotyczące anulowania dowolnej części zobowiązań budżetowych w ramach programu operacyjnego, w szczególności w sytuacji gdy pewna kwota może zostać wyłączona z takiego anulowania, szczególnie gdy opóźnienia we wdrażaniu wynikają z okoliczności niezależnych od danej strony, okoliczności nietypowych lub niemożliwych do przewidzenia i których skutków nie można było uniknąć pomimo wykazanej staranności, jak również w sytuacji, gdy wniosek o płatność został złożony, lecz bieg terminu płatności został przerwany lub płatność została zawieszona.

(53) W celu uzupełnienia i zmiany niektórych, innych niż istotne, elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w odniesieniu do zawartości rocznych i końcowych sprawozdań z wdrażania, w tym wykazu wspólnych wskaźników, kryteriów określania przypadków nieprawidłowości wymagających zgłaszania, danych podlegających przekazaniu i odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych, zasad określających informacje dotyczące danych, które mają być zapisywane i przechowywane w formie elektronicznej w ramach systemu monitorowania ustanowionego przez instytucje zarządzające, minimalnych wymagań dotyczących ścieżek audytu, zakresu i zawartości audytów krajowych oraz metodologii doboru próby, szczegółowych zasad wykorzystania danych zgromadzonych podczas audytów oraz kryteriów służących do określania poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, do ustalenia poziomu korekty finansowej, która ma być zastosowana, oraz do stosowania korekt finansowych na podstawie wartości zryczałtowanych lub ekstrapolowanych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów.

(54) Przygotowując i opracowując akty delegowane, Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie stosownych dokumentów Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

(55) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do decyzji dotyczących rocznych planów działań, które mają być finansowane z pomocy technicznej z inicjatywy Komisji, decyzji w sprawie przyjęcia i zmian programów operacyjnych, decyzji o zawieszeniu płatności okresowych, decyzji o niezatwierdzeniu zestawienia wydatków i kwocie obciążającej, jeżeli zestawienie wydatków nie zostało zatwierdzone, decyzji w sprawie korekt finansowych, decyzji określających roczny podział środków dla państw członkowskich oraz, w przypadku anulowania zobowiązań – decyzji w sprawie zmiany decyzji przyjmujących programy.

(56) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do wzoru ustrukturyzowanego badania dotyczącego odbiorców końcowych, częstotliwości zgłaszania nieprawidłowości oraz wzoru stosowanego na potrzeby zgłaszania, zasad i warunków dotyczących elektronicznego systemu wymiany danych do celów zarządzania i kontroli, specyfikacji technicznych systemu elektronicznej rejestracji i przechowywania danych odnoszących się do systemu zarządzania i audytu, wzoru oświadczenia dotyczącego zarządzania, wzorów strategii audytu, opinii audytowej oraz sprawozdania z kontroli, wzoru sprawozdania i opinii niezależnego organu audytowego oraz opisu funkcji i procedur obowiązujących w instytucji zarządzającej i, w stosownych przypadkach, instytucji certyfikującej, wzoru wniosków o płatność i wzorów zestawienia wydatków. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ([1]).

(57) W odniesieniu do niektórych aktów wykonawczych przyjmowanych zgodnie z procedurą sprawdzającą ustanowioną w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 potencjalny wpływ i następstwa są dla państw członkowskich tak istotne, że uzasadniony jest wyjątek od zasady ogólnej. W związku z tym, jeżeli komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie powinna przyjmować projektu

([1]) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

aktu wykonawczego. Te akty wykonawcze dotyczą określenia specyfikacji technicznych systemu elektronicznej rejestracji i przechowywania danych odnoszących się do systemu zarządzania i audytu. W związku z tym zastosowanie do tych aktów wykonawczych powinien mieć art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

(58) Niniejsze rozporządzenie respektuje prawa podstawowe i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym z zasadą poszanowania godności ludzkiej oraz życia prywatnego i rodzinnego, prawem do ochrony danych osobowych, prawami dziecka, prawami osób w podeszłym wieku, zasadą równości mężczyzn i kobiet oraz zakazem dyskryminacji. Niniejsze rozporządzenie należy stosować zgodnie z tymi prawami i zasadami.

(59) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zwiększenie spójności społecznej w Unii i przyczynienie się do ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

(60) Należy zapewnić, aby Fundusz uzupełniał działania finansowane z EFS, takie jak działania na rzecz włączenia społecznego, wspierając wyłącznie osoby najbardziej potrzebujące.

(61) W celu zapewnienia szybkiego przyjęcia aktów delegowanych przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i cel

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (zwany dalej „Funduszem") na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r., określa cele Funduszu, zakres pomocy z jego środków, dostępne zasoby finansowe i ich przydział dla każdego państwa członkowskiego, oraz ustanawia przepisy konieczne do zapewnienia skuteczności i wydajności Funduszu.

Artykuł 2

Definicje

Stosuje się następujące definicje:

1) „podstawowa pomoc materialna" oznacza podstawowe dobra konsumpcyjne o niskiej wartości i przeznaczone do użytku osobistego osób najbardziej potrzebujących, na przykład odzież, obuwie, środki higieny, przybory szkolne i śpiwory;

2) „osoby najbardziej potrzebujące" oznaczają osoby fizyczne, w tym osoby żyjące samotnie, w rodzinie lub grupy złożone z takich osób, których potrzeba uzyskania pomocy została stwierdzona na podstawie obiektywnych kryteriów określonych przez właściwe organy krajowe w konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami przy jednoczesnym unikaniu konfliktu interesów, lub ustalonych przez organizacje partnerskie i zatwierdzonych przez te właściwe organy krajowe oraz mogących zawierać elementy, które umożliwiają dotarcie do osób najbardziej potrzebujących na pewnych obszarach geograficznych;

3) „organizacje partnerskie" oznaczają podmioty publiczne lub organizacje niekomercyjne, które dostarczają, bezpośrednio lub za pośrednictwem innych organizacji partnerskich, żywność lub podstawową pomoc materialną, w stosownych przypadkach, w połączeniu z innymi środkami towarzyszącymi lub które podejmują działania mające bezpośrednio na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących, i których operacje zostały wybrane przez instytucję zarządzającą zgodnie z art. 32 ust. 3 lit. b);

4) „programy krajowe" oznaczają programy, które mają, przynajmniej częściowo, te same cele, co Fundusz, i które są wdrażane na poziomie krajowym, regionalnym lub lokalnym przez podmioty publiczne lub przez organizacje niekomercyjne;

5) „program operacyjny oferujący żywność lub podstawową pomoc materialną" (zwany także „PO I") oznacza program operacyjny wspierający dystrybucję żywności lub podstawowej pomocy materialnej wśród osób najbardziej potrzebujących w połączeniu, w stosownych przypadkach, ze środkami towarzyszącymi, których celem jest zmniejszenie wykluczenia społecznego osób najbardziej potrzebujących;

6) „program operacyjny na rzecz włączenia społecznego osób najbardziej potrzebujących" (zwany także „PO II") oznacza program operacyjny wspierający działania nieobjęte aktywnymi instrumentami rynku pracy i polegające na niefinansowej i niematerialnej pomocy, której celem jest włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących;

7) „operacja" oznacza projekt, umowę lub działanie wybrane przez instytucję zarządzającą danego programu operacyjnego lub na jej odpowiedzialność, których realizacja przyczynia się do osiągnięcia celów programu operacyjnego, do którego się odnoszą;

8) „zakończona operacja" oznacza operację, która została fizycznie ukończona lub w pełni zrealizowana, w odniesieniu do której beneficjenci dokonali wszystkich powiązanych płatności oraz otrzymali wsparcie z odpowiedniego programu operacyjnego;

9) „beneficjent" oznacza podmiot publiczny lub prywatny odpowiedzialny za rozpoczęcie operacji lub rozpoczynający i przeprowadzający operacje;

10) „odbiorcy końcowi" oznaczają osoby najbardziej potrzebujące otrzymujące wsparcie zdefiniowane w art. 4 niniejszego rozporządzenia;

11) „środki towarzyszące" oznaczają działania wykraczające poza dystrybucję żywności lub podstawowej pomocy materialnej z myślą o zmniejszeniu wykluczenia społecznego lub zaradzeniu nadzwyczajnym sytuacjom społecznym w sposób bardziej zachęcający do samodzielności i zrównoważony, na przykład wskazówki dotyczące zrównoważonej diety i porady dotyczące gospodarowania budżetem;

12) „wydatki publiczne" oznaczają wkład publiczny w finansowanie operacji pochodzący z budżetu krajowych, regionalnych lub lokalnych organów publicznych, z budżetu Unii związanego z Funduszem, z budżetu podmiotów prawa publicznego, z budżetu związków organów publicznych lub jakiegokolwiek podmiotu regulowanego przez prawo publiczne w rozumieniu art. 1 ust. 9 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/18/WE ([1]);

13) „instytucja pośrednicząca" oznacza każdy podmiot publiczny lub prywatny, za którego działalność odpowiedzialność ponosi instytucja zarządzająca lub instytucja certyfikująca, bądź podmiot wykonujący obowiązki w imieniu takiej instytucji w odniesieniu do beneficjentów realizujących operacje;

14) „rok obrachunkowy" oznacza okres od dnia 1 lipca do dnia 30 czerwca, z wyjątkiem pierwszego roku obrachunkowego okresu programowania, w odniesieniu do którego oznacza on okres od rozpoczęcia kwalifikowalności wydatków do dnia 30 czerwca 2015 r. Ostatnim rokiem obrachunkowym jest okres od dnia 1 lipca 2023 r. do dnia 30 czerwca 2024 r.;

15) „rok budżetowy" oznacza okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia;

16) „nieprawidłowość" oznacza każde naruszenie prawa Unii lub prawa krajowego dotyczącego jego stosowania wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego uczestniczącego we wdrażaniu Funduszu, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie Unii związaną z finansowaniem nieuzasadnionego wydatku z budżetu Unii;

17) „podmiot gospodarczy" oznacza każdą osobę fizyczną, prawną lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu pomocy z Funduszu, z wyjątkiem państwa członkowskiego podczas wykonywania uprawnień władzy publicznej;

18) „nieprawidłowość systemowa" oznacza każdą nieprawidłowość, która może mieć charakter powtarzalny, o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia w podobnych rodzajach operacji, będącą konsekwencją istnienia poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli, w tym polegającą na niewprowadzeniu odpowiednich procedur zgodnie z niniejszym rozporządzeniem;

19) „poważny defekt w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli" oznacza defekt, dla którego wymagane są istotne usprawnienia w systemie, który naraża Fundusz na znaczne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości, i którego istnienie jest niezgodne z opinią audytową bez zastrzeżeń o funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli.

Artykuł 3

Cele

1. Celem Funduszu jest wspieranie spójności społecznej, podwyższenie poziomu włączenia społecznego i w konsekwencji przybliżenie realizacji celu, jakim jest likwidacja ubóstwa w Unii przez przyczynienie się do osiągnięcia celu, jakim jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym o przynajmniej 20 milionów, zgodnie ze strategią „Europa 2020" i jako uzupełnienie funduszy strukturalnych. Celem Funduszu jest wkład w realizację konkretnego celu, jakim jest ograniczenie najcięższych form ubóstwa, przez udzielanie niefinansowego wsparcia osobom najbardziej potrzebującym poprzez pomoc żywnościową lub podstawową pomoc materialną oraz działania na rzecz włączenia społecznego mające na celu integrację społeczną osób najbardziej potrzebujących.

Należy dokonać jakościowej i ilościowej oceny realizacji tego celu oraz wyników wdrożenia Funduszu.

2. Fundusz uzupełnia zrównoważone krajowe polityki na rzecz eliminacji ubóstwa i włączenia społecznego, za które odpowiedzialność w dalszym ciągu spoczywa na państwach członkowskich.

Artykuł 4

Zakres wsparcia

1. W ramach Funduszu udziela się wsparcia programom krajowym, w których dostarcza się osobom najbardziej potrzebującym, za pośrednictwem organizacji partnerskich wybranych przez państwa członkowskie, pomoc żywnościową lub podstawową pomoc materialną.

([1]) Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz.U. L 134 z 30.4.2004, s. 114).

Z myślą o zwiększeniu i zróżnicowaniu dostaw żywności osobom najbardziej potrzebującym, a także zmniejszeniu marnotrawstwa żywności i zapobiegania mu, Fundusz może wspierać działania związane z gromadzeniem, transportem, przechowywaniem i dystrybucją darów żywnościowych.

Fundusz może także wspierać środki towarzyszące, uzupełniające dostarczanie żywności lub podstawowej pomocy materialnej.

2. Fundusz wspiera działania przyczyniające się do włączenia społecznego osób najbardziej potrzebujących.

3. W ramach Funduszu propaguje się, na poziomie Unii, wzajemne uczenie się, tworzenie sieci kontaktów i rozpowszechnianie dobrych praktyk w zakresie niefinansowego wsparcia dla osób najbardziej potrzebujących.

Artykuł 5

Zasady

1. Część budżetu Unii przydzielona Funduszowi jest wykonywana w ramach zarządzania dzielonego między państwami członkowskimi a Komisją zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. b) rozporządzenia finansowego, z wyjątkiem pomocy technicznej z inicjatywy Komisji, która to część jest wykonywana w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z art. 58 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego.

2. Komisja oraz państwa członkowskie zapewniają, uwzględniając specyficzny kontekst każdego państwa członkowskiego, spójność wsparcia z Funduszu z właściwymi politykami i priorytetami Unii oraz jego komplementarność z innymi instrumentami Unii.

3. Wsparcie z Funduszu jest udzielane w ścisłej współpracy między Komisją a państwami członkowskimi, zgodnie z zasadą pomocniczości.

4. Państwa członkowskie i podmioty wyznaczone przez nie w tym celu są odpowiedzialne za realizację programów operacyjnych i wykonywanie swoich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia, zgodnie z ramami instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi danego państwa członkowskiego oraz z zastrzeżeniem zgodności z niniejszym rozporządzeniem.

5. W ustaleniach dotyczących wdrażania Funduszu i korzystania z niego, w szczególności zasobów finansowych i administracyjnych wymaganych w związku ze sprawozdawczością, ewaluacją, zarządzaniem i kontrolą, uwzględnia się zasadę proporcjonalności w odniesieniu do poziomu przyznanego wsparcia oraz ograniczone możliwości administracyjne organizacji, które funkcjonują głównie dzięki wolontariuszom.

6. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, zgodnie z właściwym dla nich zakresem odpowiedzialności i w celu uniknięcia podwójnego finansowania, koordynację z EFS oraz innymi istotnymi politykami, strategiami i instrumentami unijnymi, w szczególności z inicjatywami Unii w dziedzinie zdrowia publicznego i zapobiegającymi marnotrawieniu żywności.

7. Komisja, państwa członkowskie i beneficjenci stosują zasadę należytego zarządzania finansami zgodnie z art. 30 rozporządzenia finansowego.

8. Komisja i państwa członkowskie zapewniają skuteczność Funduszu, w szczególności przez monitorowanie, sprawozdawczość i ewaluację.

9. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby programy operacyjne były opracowywane, programowane, wdrażane, monitorowane i poddawane ewaluacji z poszanowaniem zasady partnerstwa podczas przeprowadzania konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, jak stanowi niniejsze rozporządzenie.

10. Komisja i państwa członkowskie podejmują działania w celu zapewnienia skuteczności Funduszu oraz pełnią właściwe dla nich role w odniesieniu do Funduszu w celu zmniejszenia obciążenia administracyjnego beneficjentów.

11. Komisja i państwa członkowskie zapewniają uwzględnianie i promowanie zasady równości kobiet i mężczyzn oraz problematyki płci na kolejnych etapach przygotowywania, programowania, zarządzania i wdrażania, monitorowania i ewaluacji Funduszu, a także w kampaniach informacyjnych i podnoszących świadomość społeczną oraz w ramach wymiany najlepszych praktyk. Komisja i państwa członkowskie korzystają z danych z podziałem na płeć, gdy takie dane są dostępne.

Komisja i państwa członkowskie podejmują odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji w dostępie do Funduszu oraz do wspieranych z niego programów i działań ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

12. Operacje wspierane z Funduszu są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego odnoszącymi się do jego stosowania (zwanymi dalej „obowiązującymi przepisami prawa"). W ramach Funduszu można w szczególności wspierać wyłącznie dystrybucję żywności lub innych produktów zgodnych z przepisami Unii w dziedzinie bezpieczeństwa produktów konsumpcyjnych.

13. Państwa członkowskie i beneficjenci wybierają żywność lub podstawową pomoc materialną na podstawie obiektywnych kryteriów związanych z potrzebami osób najbardziej potrzebujących. Kryteria wyboru produktów żywnościowych oraz, w stosownych przypadkach, innych produktów uwzględniają również aspekty klimatyczne i ekologiczne, w szczególności w celu ograniczenia marnotrawienia żywności. W stosownych przypadkach wyboru rodzaju produktów żywnościowych do dystrybucji dokonuje się po uwzględnieniu ich roli w równoważeniu diety osób najbardziej potrzebujących.

14. Komisja i państwa członkowskie zapewniają, by pomoc w ramach Funduszu świadczona była w poszanowaniu godności osób najbardziej potrzebujących.

TYTUŁ II

ZASOBY I PROGRAMOWANIE

Artykuł 6

Zasoby ogólne

1. Dostępne zasoby przeznaczone na zobowiązania budżetowe w ramach Funduszu na okres 2014–2020 wynoszą 3 395 684 880 EUR według cen z 2011 r., zgodnie z rocznym podziałem przedstawionym w załączniku II.

2. Przydział środków z Funduszu na okres 2014–2020 dla każdego państwa członkowskiego jest określony w załączniku III. Minimalna kwota przypadająca na każde państwo członkowskie wynosi 3 500 000 EUR na cały ten okres.

3. Na potrzeby programowania, a następnie włączenia do budżetu ogólnego Unii, kwota zasobów podlega indeksacji o 2 % rocznie.

4. Kwotę w wysokości 0,35 % zasobów ogólnych przeznacza się na pomoc techniczną z inicjatywy Komisji.

Artykuł 7

Programy operacyjne

1. Każde państwo członkowskie przedkłada Komisji, w ciągu sześciu miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, jeden PO I lub jeden PO II obejmujący okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

2. PO I określa:

a) rodzaje deprywacji materialnej, które mają być objęte pomocą w ramach programu operacyjnego, uzasadnienie ich wyboru oraz opis każdego rodzaju deprywacji materialnej objętego pomocą, głównych cech dystrybucji żywności lub podstawowej pomocy materialnej oraz, w stosownych przypadkach, planowane środki towarzyszące, z uwzględnieniem wyników ewaluacji *ex ante* przeprowadzonej zgodnie z art. 16;

b) opis programu krajowego lub programów krajowych odpowiadających każdemu rodzajowi deprywacji materialnej objętej pomocą;

c) opis sposobu ustalania kryteriów kwalifikowalności osób najbardziej potrzebujących, w razie potrzeby z podziałem na rodzaje deprywacji materialnej objęte pomocą;

d) kryteria wyboru operacji i opis mechanizmu wyboru, w razie potrzeby z podziałem na rodzaje deprywacji materialnej objęte pomocą;

e) kryteria wyboru organizacji partnerskich, w razie potrzeby z podziałem na rodzaje deprywacji materialnej objęte pomocą;

f) opis zastosowanego sposobu zapewnienia spójności z EFS;

g) plan finansowy zawierający tabelę określającą, na cały okres programowania, łączną kwotę środków finansowych przydzielonych na wsparcie z programu operacyjnego, z orientacyjnym podziałem na rodzaje deprywacji materialnej objęte pomocą, a także odpowiadające im środki towarzyszące.

3. PO II określa:

a) strategię, zgodnie z którą program przyczynia się do promowania spójności społecznej i zmniejszenia ubóstwa zgodnie ze strategią „Europa 2020", w tym uzasadnienie wyboru priorytetu wsparcia;

b) szczegółowe cele programu operacyjnego w oparciu o zidentyfikowane potrzeby krajowe z uwzględnieniem wyników ewaluacji ex ante przeprowadzonej zgodnie z art. 16. Ewaluację ex ante przedkłada się Komisji wraz z programem operacyjnym;

c) plan finansowy zawierający tabelę określającą, na cały okres programowania, łączną kwotę środków finansowych przydzielonych na wsparcie z programu operacyjnego, z orientacyjnym podziałem na rodzaje działań;

d) identyfikację osób najbardziej potrzebujących, do których pomoc ma być skierowana;

e) wskaźniki finansowe odnoszące się do odpowiednich przydzielonych wydatków;

f) oczekiwane rezultaty w stosunku do celów szczegółowych oraz odpowiedni szczegółowy wynik programu oraz wskaźniki rezultatu z podaniem wartości wyjściowej i wartości docelowych;

g) opis rodzaju i przykładów działań, które otrzymają wsparcie oraz ich spodziewany wkład w realizację celów szczegółowych, o których mowa w lit. b), w tym wytyczne dotyczące selekcji operacji i, w stosownych przypadkach, wskazanie rodzajów beneficjentów;

h) opis mechanizmu, który zapewni komplementarność z EFS, a także zapobiegnie powielaniu i podwójnemu finansowaniu działań.

4. Ponadto każdy program operacyjny określa:

a) wskazanie instytucji zarządzającej, instytucji certyfikującej w stosownych przypadkach, instytucji audytowej oraz organu mającego otrzymywać płatności od Komisji oraz opis procedury monitorowania;

b) opis środków przedsięwziętych w celu zaangażowania wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron, a także, w stosownych przypadkach, właściwych regionalnych, lokalnych i innych organów publicznych w trakcie przygotowywania programu operacyjnego;

c) opis planowanego sposobu wykorzystania pomocy technicznej, zgodnie z art. 27 ust. 4, w tym działań w celu zwiększenia potencjału administracyjnego beneficjentów w odniesieniu do realizacji programu operacyjnego;

d) plan finansowy zawierający tabelę określającą na każdy rok kwotę środków finansowych przewidzianych na wsparcie z Funduszu i na współfinansowanie, zgodnie z art. 20.

Organizacje partnerskie, o których mowa w art. 7 ust. 2 lit. e), które dostarczają bezpośrednio żywność lub podstawową pomoc materialną, podejmują same lub we współpracy z innymi organizacjami działania – w stosownych przypadkach polegające na skierowaniu do odpowiednich służb – uzupełniające pomoc materialną, mające na celu włączenie społeczne osób najbardziej potrzebujących, bez względu na to, czy działania te są wspierane w ramach Funduszu. Niemniej jednak takie środki towarzyszące nie są obowiązkowe w przypadku, gdy żywność lub podstawowa pomoc materialna jest dostarczana wyłącznie najbardziej potrzebującym dzieciom przebywającym w ośrodkach opieki nad dziećmi lub podobnych instytucjach.

5. Państwa członkowskie lub instytucja przez nie wyznaczona opracowują programy operacyjne. Współpracują one z wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami, jak również, w stosownych przypadkach, właściwymi regionalnymi, lokalnymi oraz innymi organami publicznymi. Państwa członkowskie zapewniają ścisłe powiązanie programów operacyjnych z krajową polityką w zakresie włączenia społecznego.

6. Państwa członkowskie przygotowują projekt swoich programów operacyjnych według odpowiednich wzorów przedstawionych w załączniku I.

Artykuł 8

Przyjęcie programów operacyjnych

1. Komisja ocenia zgodność każdego programu operacyjnego z niniejszym rozporządzeniem oraz sposób, w jaki program ten przyczynia się do osiągnięcia celów Funduszu, z uwzględnieniem ewaluacji ex ante przeprowadzonej zgodnie z art. 16. Komisja zapewnia, aby nie powielano już istniejącego programu operacyjnego finansowanego z EFS w danym państwie członkowskim.

2. Komisja może przedstawić swoje uwagi w ciągu trzech miesięcy od daty przedłożenia programu operacyjnego. Państwa członkowskie dostarczają Komisji wszelkich niezbędnych dodatkowych informacji oraz, w stosownych przypadkach, wprowadzają zmiany w projekcie programu operacyjnego.

3. O ile wszelkie uwagi przedstawione przez Komisję zgodnie z ust. 2 zostały odpowiednio uwzględnione, Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, każdy program operacyjny najpóźniej sześć miesięcy po jego przedłożeniu przez państwo członkowskie.

Artykuł 9

Zmiany w programach operacyjnych

1. Państwo członkowskie może złożyć wniosek o zmianę w programie operacyjnym. Do takiego wniosku dołącza się zmieniony program operacyjny oraz uzasadnienie zmiany.

2. Komisja dokonuje oceny informacji przekazanych zgodnie z ust. 1 z uwzględnieniem uzasadnienia przedstawionego przez państwo członkowskie. Komisja może poczynić uwagi, a państwo członkowskie przedstawia Komisji wszelkie niezbędne dodatkowe informacje.

3. Komisja zatwierdza, w drodze aktów wykonawczych, zmianę w programie operacyjnym najpóźniej cztery miesiące po przedłożeniu wniosku o zmianę przez państwo członkowskie, pod warunkiem że wszelkie przedstawione przez Komisję uwagi zostały odpowiednio uwzględnione.

Artykuł 10

Wymiana dobrych praktyk

Komisja ułatwia – w tym poprzez stronę internetową –wymianę doświadczeń, budowę potencjału i tworzenie sieci kontaktów, a także rozpowszechnianie istotnych wyników działań w zakresie niefinansowej pomocy osobom najbardziej potrzebującym.

Można też uwzględnić odpowiednie organizacje, które nie korzystają z Funduszu.

Komisja konsultuje się również, przynajmniej raz do roku, z organizacjami przedstawicielskimi organizacji partnerskich na szczeblu unijnym, w kwestii wykorzystania wsparcia z Funduszu i w wyniku tej konsultacji w odpowiednim czasie przedkłada sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Komisja ułatwia też rozpowszechnianie za pośrednictwem internetu istotnych wyników, sprawozdań i informacji dotyczących Funduszu.

TYTUŁ III

MONITOROWANIE I EWALUACJA, INFORMOWANIE I KOMUNIKACJA

Artykuł 11

Komitet monitorujący dla PO II

1. W terminie trzech miesięcy od daty powiadomienia państwa członkowskiego o decyzji dotyczącej przyjęcia PO II państwo członkowskie ustanawia lub mianuje komitet, zgodnie z instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi ramami danego państwa członkowskiego, w celu monitorowania realizacji programu, w porozumieniu z instytucją zarządzającą.

2. Każdy komitet monitorujący sporządza i przyjmuje swój regulamin zgodnie z instytucjonalnymi, prawnymi i finansowymi ramami danego państwa członkowskiego.

3. O składzie komitetu monitorującego decyduje państwo członkowskie, pod warunkiem że składa się on z przedstawicieli odpowiednich organów państwa członkowskiego i instytucji pośredniczących oraz wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron, jak również, w stosownych przypadkach, przedstawicieli właściwych organów regionalnych, lokalnych i innych organów publicznych. Przedstawiciele właściwych organów regionalnych, lokalnych i innych organów publicznych, jak również odpowiednich zainteresowanych stron są – w drodze przejrzystych procedur – delegowani na członków komitetu monitorującego przez właściwą organizację. Każdy członek komitetu monitorującego może mieć prawo głosu. Lista członków komitetu monitorującego jest publikowana.

4. Komisja uczestniczy w pracach komitetu monitorującego, pełniąc rolę doradczą.

5. Komitetowi monitorującemu przewodniczy przedstawiciel państwa członkowskiego lub instytucji zarządzającej.

Artykuł 12

Funkcje komitetu monitorującego dla PO II

1. Komitet monitorujący zbiera się co najmniej raz w roku i dokonuje przeglądu wdrażania programu i postępów poczynionych na drodze do osiągania jego celów szczegółowych. Bierze przy tym pod uwagę dane finansowe, wspólne wskaźniki i wskaźniki specyficzne dla programu, w tym zmiany w wartości wskaźników rezultatu i postępy w osiąganiu wartości docelowych ujętych ilościowo oraz, w stosownych przypadkach, wyniki analiz jakościowych.

2. Komitet monitorujący bada wszelkie kwestie, które wpływają na wykonanie programu. W szczególności bada:

a) postępy dokonane na drodze ku osiągnięciu celów szczegółowych danego programu operacyjnego na podstawie dokumentów przedłożonych przez instytucję zarządzającą, w tym ustaleń dokonanych w ramach ewaluacji;

b) realizację działań informacyjnych i w zakresie komunikacji;

c) działania, które uwzględniają i promują równość kobiet i mężczyzn, równość szans i niedyskryminację.

3. Komitet monitorujący rozpatruje i zatwierdza:

a) metodologię i kryteria selekcji działań zgodnie z wytycznymi określonymi w art. 7 ust. 3 lit. f);

b) roczne i końcowe sprawozdania z wdrażania;

c) wszelkie propozycje instytucji zarządzającej dotyczące wszelkich zmian programu operacyjnego.

4. Komitet monitorujący może zgłaszać uwagi instytucji zarządzającej dotyczące wdrażania programu i jego ewaluacji.

Monitoruje on działania podjęte w następstwie tych uwag.

Artykuł 13

Sprawozdania z wdrażania oraz wskaźniki

1. Od 2015 r. do 2023 r. państwa członkowskie przedstawiają Komisji do dnia 30 czerwca każdego roku coroczne sprawozdanie z wdrażania programu operacyjnego w poprzedzającym roku budżetowym.

2. Państwa członkowskie sporządzają roczne sprawozdanie z wdrażania zgodnie z aktem delegowanym, o którym mowa w ust. 6, zawierającym wykaz wspólnych wskaźników, a w przypadku programów operacyjnych na rzecz włączenia społecznego, zawierającym wskaźniki specyficzne dla programu.

Państwa członkowskie przeprowadzają konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami w sprawie sprawozdań z wdrażania PO I, mając wzgląd na unikanie konfliktu interesów. Do sprawozdania załącza się streszczenie uwag przedstawionych przez odpowiednie zainteresowane strony.

3. Warunkiem dopuszczalności rocznego sprawozdania z wdrażania jest zawarcie w nim wszystkich informacji wymaganych w akcie delegowanym, o którym mowa w ust. 6. W przypadku braku dopuszczalności danego rocznego sprawozdania z wdrażania Komisja informuje o tym fakcie zainteresowane państwo członkowskie w terminie 15 dni roboczych od otrzymania tego sprawozdania. W przypadku niepoinformowania państwa członkowskiego przez Komisję w wymaganym terminie sprawozdanie zostaje uznane za dopuszczalne.

4. Komisja analizuje roczne sprawozdanie z wdrażania i informuje państwo członkowskie o swoich uwagach w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania tego sprawozdania.

Jeżeli Komisja nie przekaże państwu członkowskiemu uwag w tym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

5. Państwo członkowskie przedkłada sprawozdanie końcowe z wdrażania programu operacyjnego do dnia 30 września 2024 r.

Państwa członkowskie przygotowują projekt końcowego sprawozdania z wdrażania zgodnie z aktami delegowanymi, o których mowa w ust. 6.

Komisja analizuje końcowe sprawozdanie z wdrażania i informuje państwo członkowskie o swoich uwagach w ciągu pięciu miesięcy od otrzymania tego sprawozdania.

Jeżeli Komisja nie przekaże państwu członkowskiemu uwag w tym terminie, sprawozdanie uznaje się za przyjęte.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 62 określających zawartość rocznych i końcowych sprawozdań z wdrażania, w tym wykaz wspólnych wskaźników, do dnia 17 lipca 2014 r.

7. Komisja może przekazywać państwu członkowskiemu uwagi dotyczące realizacji programu operacyjnego. Instytucja zarządzająca w ciągu trzech miesięcy informuje Komisję o przedsięwziętych środkach naprawczych.

8. Instytucja zarządzająca publikuje podsumowanie każdego rocznego i końcowego sprawozdania z wdrażania.

9. Komisja w odpowiednim czasie przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie podsumowanie rocznych sprawozdań z wdrażania i końcowych sprawozdań z wdrażania.

10. Procedura dotycząca sprawozdań z wdrażania nie może być nadmiernie rozbudowana w porównaniu z przyznanymi środkami finansowymi i charakterem wsparcia oraz nie powoduje nadmiernego obciążenia administracyjnego.

Artykuł 14

Posiedzenia przeglądowe

1. Komisja i państwa członkowskie spotykają się raz w roku w okresie od 2014 do 2023 r., chyba że postanowiono inaczej, w celu dokonania przeglądu postępów we wdrażaniu programu operacyjnego, z uwzględnieniem rocznego sprawozdania z wdrażania oraz, w stosownych przypadkach, uwag Komisji, o których mowa w art. 13 ust. 7.

2. Posiedzeniu przeglądowemu przewodniczy Komisja. Do udziału w posiedzeniach przeglądowych dotyczących PO I zaprasza się odpowiednie zainteresowane strony, za wyjątkiem części tego posiedzenia, w których ich udział prowadziłby do konfliktu interesów lub naruszenia zasady poufności w kwestiach dotyczących audytu.

3. Państwo członkowskie zapewnia, aby po posiedzeniu przeglądowym podjęto odpowiednie działania następcze w celu uwzględnienia wszelkich uwag Komisji, i uwzględnia te działania następcze w sprawozdaniu z wdrażania w następnym roku budżetowym lub, w stosownych przypadkach, w następnych latach budżetowych.

Artykuł 15

Przepisy ogólne dotyczące ewaluacji

1. Państwa członkowskie zapewniają zasoby niezbędne do przeprowadzenia ewaluacji i zapewniają, aby stosowane były procedury mające na celu wyprodukowanie i zgromadzenie danych niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji, w tym danych odnoszących się do wspólnych wskaźników, o których mowa w art. 13.

2. Ewaluacje przeprowadzają eksperci, którzy są funkcjonalnie niezależni od organów odpowiedzialnych za realizację programu operacyjnego. Wszystkie ewaluacje są podawane do wiadomości publicznej w całości, lecz w żadnym wypadku nie mogą zawierać informacji dotyczących tożsamości odbiorców końcowych.

3. Ewaluacje nie mogą być nadmiernie rozbudowane w porównaniu z przyznanymi środkami finansowymi lub charakterem wsparcia oraz nie powodują nadmiernego obciążenia administracyjnego.

Artykuł 16

Ewaluacja ex ante

1. Państwa członkowskie przeprowadzają ewaluację *ex ante* każdego programu operacyjnego.

2. Za przeprowadzenie ewaluacji *ex ante* odpowiada organ odpowiedzialny za przygotowanie programu operacyjnego. Ocenę tę przedkłada się Komisji w tym samym czasie, co program operacyjny, wraz ze streszczeniem.

3. Ewaluacja *ex ante* PO I obejmuje następujące kwestie:

a) wkład w realizację celu Unii, jakim jest zmniejszenie do 2020 r. o co najmniej 20 milionów liczby osób dotkniętych ubóstwem lub liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem rodzajów deprywacji materialnej, które mają być objęte pomocą oraz pod kątem sytuacji panującej w danym kraju w zakresie ubóstwa, wykluczenia społecznego i deprywacji materialnej;

b) spójność wewnętrzna proponowanego programu operacyjnego i jego związek z innymi istotnymi instrumentami finansowymi;

c) spójność alokacji zasobów budżetowych z celami programu operacyjnego;

d) sposób, w jaki oczekiwane produkty przyczynią się do osiągnięcia wyników, a zarazem celów Funduszu;

e) zaangażowanie odpowiednich zainteresowanych stron;

f) przydatność procedur monitorowania programu operacyjnego i gromadzenia danych koniecznych do przeprowadzenia ewaluacji.

4. Ewaluacja ex ante PO II obejmuje następujące kwestie:

a) wkład w promowanie spójności społecznej i ograniczanie ubóstwa zgodnie ze strategią „Europa 2020", uwzględniając potrzeby danego kraju;

b) spójność wewnętrzna proponowanego programu i jego związek z innymi istotnymi instrumentami, a zwłaszcza EFS;

c) spójność alokacji zasobów budżetowych z celami programu;

d) adekwatność i zrozumiałość proponowanych wskaźników specyficznych dla programu;

e) sposób, w jaki oczekiwane produkty przyczynią się do osiągnięcia rezultatów;

f) czy wartości docelowe ujęte ilościowo dotyczące wskaźników są realistyczne, przy uwzględnieniu przewidywanego wsparcia z Funduszu;

g) uzasadnienie proponowanej formy wsparcia;

h) adekwatność zasobów ludzkich i zdolności administracyjnych do zarządzania programem;

i) przydatność procedur monitorowania programu oraz gromadzenia danych koniecznych do przeprowadzenia ewaluacji;

j) adekwatność planowanych środków mających na celu promowanie równouprawnienia kobiet i mężczyzn oraz zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji.

Artykuł 17

Ewaluacja podczas okresu programowania

1. Komisja przedstawia śródokresową ewaluację Funduszu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie do dnia 31 grudnia 2018 r.

2. Komisja może poddać programy operacyjne ewaluacji z własnej inicjatywy.

3. W trakcie okresu programowania instytucja zarządzająca PO I może poddawać ewaluacji skuteczność i wydajność programu operacyjnego.

4. Instytucja zarządzająca PO I przeprowadza w 2017 r. i 2022 r. ustrukturyzowane badanie dotyczące odbiorców końcowych według wzoru przyjętego przez Komisję. Komisja przyjmuje akt wykonawczy ustanawiający ten wzór po konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

5. Instytucja zarządzająca PO II przeprowadza przynajmniej jedną ewaluację przed dniem 31 grudnia 2022 r. Ewaluacji podlega skuteczność, wydajność i wpływ wspieranych operacji. Zapewnia się odpowiednie działania następcze.

Artykuł 18

Ewaluacja ex post

Komisja przeprowadza, z własnej inicjatywy, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i z pomocą ekspertów zewnętrznych, ewaluację *ex post* skuteczności oraz wydajności Funduszu i trwałości uzyskanych wyników, a także wartości dodanej Funduszu. Ewaluacja ta zostaje zakończona do dnia 31 grudnia 2024 r.

Artykuł 19

Informowanie i komunikacja

1. Komisja i państwa członkowskie przekazują informacje o działaniach wspieranych w ramach Funduszu i propagują te działania. Informacje te kierowane są w szczególności do osób najbardziej potrzebujących, a także do ogółu społeczeństwa i mediów. Podkreślają one rolę Unii i zapewniają widoczność wkładu z Funduszu, ze strony państw członkowskich i organizacji partnerskich pod względem celów spójności społecznej Unii, bez stygmatyzowania odbiorców końcowych.

2. W celu zapewnienia przejrzystości wsparcia z Funduszu instytucja zarządzająca prowadzi, w formie arkusza kalkulacyjnego, wykaz operacji otrzymujących wsparcie z Funduszu, który umożliwia sortowanie danych, ich wyszukiwanie, pobieranie i porównywanie oraz ułatwia ich publikowanie w internecie. Wykaz operacji zawiera przynajmniej następujące informacje:

a) nazwa i adres beneficjenta;

b) przydzielona kwota finansowania unijnego;

c) w przypadku PO I - rodzaj deprywacji materialnej objętej pomocą.

Instytucja zarządzająca aktualizuje wykaz operacji co najmniej co dwanaście miesięcy.

3. W trakcie realizacji operacji beneficjenci i organizacje partnerskie informują społeczeństwo o wsparciu otrzymanym z Funduszu przez wywieszenie co najmniej jednego plakatu (o minimalnym formacie A3) informującego o danej operacji, w tym o wsparciu finansowym ze strony Unii, lub symbolu Unii w stosownym rozmiarze w miejscu o dobrej widoczności. Wymóg ten należy spełnić bez stygmatyzowania odbiorców końcowych w miejscu świadczenia pomocy z PO I lub PO II, chyba że nie jest to możliwe ze względu na specyfikę dystrybucji.

Beneficjenci i organizacje partnerskie, które mają strony internetowe, zamieszczają tam również krótki opis operacji, obejmujący jej cele i wyniki, oraz podkreślający wsparcie finansowe ze strony Unii.

4. Przy wszelkich działaniach służących informowaniu i komunikacji beneficjent i organizacje partnerskie informują o wsparciu z Funduszu dla operacji przez umieszczenie godła Unii wraz z odniesieniem do Unii i Funduszu.

5. Instytucja zarządzająca informuje beneficjentów o opublikowanym wykazie operacji zgodnie z ust. 2. Instytucja zarządzająca dostarcza narzędzia informacyjne i komunikacyjne, w tym wzory w formie elektronicznej, aby pomóc beneficjentom i organizacjom partnerskim w wypełnianiu obowiązków określonych w ust. 3.

6. W przypadku PO II:

a) państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca jest odpowiedzialna za zorganizowanie:

   (i) kampanii informującej promującej uruchomienie programu operacyjnego; oraz

   (ii) przynajmniej jednej kampanii informacyjnej rocznie promującej możliwości finansowania i realizowane strategie lub przedstawiającej osiągnięcia programu operacyjnego, w tym, w stosownych przypadkach, przykłady operacji;

b) podczas realizowania operacji beneficjent informuje opinię publiczną o wsparciu otrzymanym z Funduszu przez zagwarantowanie, że biorący w niej udział zostali poinformowani o wsparciu z Funduszu;

c) każdy dokument dotyczący takiej operacji, w tym wszelkie zaświadczenia o uczestnictwie lub inne certyfikaty, zawierają stwierdzenie, że program operacyjny był wspierany z Funduszu;

d) instytucja zarządzająca zapewnia, aby potencjalni beneficjenci mieli dostęp do istotnych informacji o możliwościach finansowania, o rozpoczęciu procedury zaproszenia do składania wniosków i jej warunkach oraz o kryteriach wyboru operacji, które mogą otrzymać wsparcie.

7. Przy przetwarzaniu danych osobowych na podstawie art. 15- 19 niniejszego rozporządzenia instytucja zarządzająca oraz beneficjenci i organizacje partnerskie działają zgodnie z dyrektywą 95/46/WE.

TYTUŁ IV

WSPARCIE FINANSOWE Z FUNDUSZU

Artykuł 20

Współfinansowanie

1. Poziom współfinansowania na poziomie programu operacyjnego wynosi maksymalnie 85 % kwalifikowalnych wydatków publicznych. Poziom ten można zwiększyć w okolicznościach przedstawionych w art. 21 ust. 1. Państwa członkowskie mogą dowolnie wspierać inicjatywy Funduszu za pomocą dodatkowych środków krajowych.

2. W decyzji Komisji o przyjęciu programu operacyjnego ustala się poziom współfinansowania mający zastosowanie do tego programu i maksymalną kwotę wsparcia z Funduszu.

3. Działania w zakresie pomocy technicznej realizowane z inicjatywy Komisji lub w jej imieniu mogą być finansowane w 100 %.

Artykuł 21

Zwiększenie płatności dla państw członkowskich mających tymczasowe trudności budżetowe

1. Na wniosek państwa członkowskiego płatności okresowe i płatność salda końcowego mogą zostać zwiększone o 10 punktów procentowych ponad poziom współfinansowania mający zastosowanie do danego programu operacyjnego. Zwiększony poziom finansowania, który nie może przekraczać 100 %, stosuje się do wniosków o płatność w okresie obrachunkowym, w którym państwo członkowskie przedstawiło swój wniosek, i w następnych okresach obrachunkowych, podczas których państwo członkowskie spełnia jeden z następujących warunków:

a) jeżeli dane państwo członkowskie przyjęło euro, otrzymuje pomoc makrofinansową Unii zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) nr 407/2010 [1];

b) jeżeli dane państwo członkowskie nie przyjęło euro, otrzymuje średnioterminową pomoc finansową zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 332/2002 [2];

c) pomoc finansowa jest mu udostępniona zgodnie z Traktatem ustanawiającym europejski mechanizm stabilności.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1 wsparcie Unii realizowane przez płatności okresowe i płatności salda końcowego nie jest wyższe niż wsparcie publiczne i maksymalna kwota wsparcia z Funduszu określone w decyzji Komisji o przyjęciu programu operacyjnego.

Artykuł 22

Okres kwalifikowalności

1. Niniejszy artykuł stosuje się bez uszczerbku dla zasad kwalifikowalności pomocy technicznej z inicjatywy Komisji określonych w art. 27.

2. Wydatki kwalifikują się do wsparcia ze środków programu operacyjnego, jeżeli zostały poniesione i uregulowane przez beneficjenta między dniem 1 grudnia 2013 r. a dniem 31 grudnia 2023 r.

3. Operacje nie mogą zostać wybrane do wsparcia ze środków programu operacyjnego, jeśli zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem instytucji zarządzającej przez beneficjenta wniosku o finansowanie w ramach programu operacyjnego, niezależnie od tego, czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez beneficjenta.

4. W przypadku zmiany programu operacyjnego wydatki, które stają się kwalifikowalne dzięki zmianie programu, kwalifikują się dopiero od daty przedłożenia Komisji przez państwo członkowskie wniosku o zmianę.

Artykuł 23

Kwalifikowalność operacji

1. Operacje wspierane ze środków programu operacyjnego prowadzone są w państwie członkowskim objętym tym programem operacyjnym.

2. Operacje mogą otrzymać wsparcie ze środków programu operacyjnego, pod warunkiem że zostały wybrane zgodnie ze sprawiedliwą i przejrzystą procedurą i na podstawie kryteriów ustanowionych w danym programie operacyjnym albo kryteriów zatwierdzonych przez komitet monitorujący, zależnie od przypadku.

[1] Rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej (Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1).

[2] Rozporządzenie Rady (WE) nr 332/2002 z dnia 18 lutego 2002 r. ustanawiające instrument średnioterminowej pomocy finansowej dla bilansów płatniczych państw członkowskich (Dz.U. L 53 z 23.2.2002, s. 1).

3. O kryteriach selekcji i wykazach operacji wybranych do otrzymania wsparcia z PO II informuje się po przyjęciu przez komitety monitorujące programów operacyjnych współfinansowanych przez EFS.

4. Żywność lub podstawowa pomoc materialna dla osób najbardziej potrzebujących mogą być kupowane przez same organizacje partnerskie.

Żywność lub podstawowa pomoc materialna dla osób najbardziej potrzebujących może być również kupowana przez podmiot publiczny i udostępniana bezpłatnie organizacjom partnerskim. W takim przypadku żywność może być pozyskana w wyniku użytkowania, przetwarzania lub sprzedaży produktów zbywanych zgodnie z art. 16 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, pod warunkiem że jest to opcja najkorzystniejsza pod względem ekonomicznym i że jej zastosowanie nie opóźni dostarczenia produktów żywnościowych organizacjom partnerskim. Każda kwota pochodząca z takiej transakcji jest wykorzystywana na rzecz osób najbardziej potrzebujących i nie jest wykorzystywana w sposób zmniejszający zobowiązanie państw członkowskich, nałożone w art. 20 niniejszego rozporządzenia, do współfinansowania programu.

Komisja stosuje procedury przyjęte na podstawie art. 20 lit. i) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, umożliwiające użytkowanie, przetwarzanie lub sprzedaż, dla celów niniejszego rozporządzenia, produktów, o których mowa w tym przepisie, w celu zapewnienia ich optymalnego wykorzystania.

5. Żywność lub podstawowa pomoc materialna jest rozprowadzana bezpłatnie osobom najbardziej potrzebującym.

6. Operacja wspierana przez Fundusz nie otrzymuje wsparcia z więcej niż jednego programu operacyjnego współfinansowanego z Funduszu lub z innego instrumentu Unii, aby uniknąć podwójnego finansowania.

Artykuł 24

Formy wsparcia

Państwa członkowskie korzystają z Funduszu w celu zapewnienia wsparcia w formie dotacji, zamówień publicznych lub połączenia tych dwóch form. Jednakże wsparcie nie może mieć charakteru pomocy objętej zakresem art. 107 ust. 1 TFUE.

Artykuł 25

Formy dotacji

1. Dotacje mogą przyjmować następujące formy:

a) zwrot faktycznie poniesionych i uiszczonych kosztów kwalifikowalnych;

b) zwrot na podstawie kosztów jednostkowych;

c) płatności ryczałtowe nieprzekraczające 100 000 EUR wsparcia publicznego;

d) finansowanie ryczałtowe, określone przez zastosowanie wartości procentowej do jednej lub kilku kategorii kosztów.

2. Opcje, o których mowa w ust. 1, mogą być łączone w odniesieniu do jednej operacji wyłącznie jeśli każda z opcji stosowana jest do innych kategorii kosztów lub w przypadku gdy są one stosowane do kolejnych etapów tej operacji.

3. Koszty, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d), ustala się z wyprzedzeniem na podstawie:

a) rzetelnej, sprawiedliwej i weryfikowalnej metody obliczeniowej w oparciu o:

(i) dane statystyczne bądź inne obiektywne informacje;

(ii) zweryfikowane dane historyczne poszczególnych beneficjentów lub zastosowanie ich zwykłej praktyki księgowania kosztów;

b) metod i odpowiednich kosztów jednostkowych, płatności ryczałtowych i finansowania ryczałtowego stosowanych w ramach systemów dotacji finansowanych w całości przez dane państwo członkowskie w przypadku podobnego rodzaju operacji i beneficjenta;

c) poziomów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem;

d) analizy konkretnego przypadku, przez odniesienie do projektu budżetu zatwierdzonego *ex ante* przez instytucję zarządzającą, w przypadku gdy wsparcie publiczne nie przekracza 100 000 EUR.

4. Kwoty wypłacone beneficjentom w formie dotacji, o których mowa w ust. 1 lit. b), c) i d), uznaje się za kwalifikowalne wydatki poniesione i uregulowane przez beneficjenta w celu zastosowania tytułu VI.

5. Dokument określający warunki wsparcia dla każdej operacji określa metodę, którą należy zastosować do określenia kosztów operacji oraz warunki płatności dotacji.

Artykuł 26

Kwalifikowalność wydatków

1. Kwalifikowalność wydatków ustala się na podstawie przepisów krajowych, z wyjątkiem przypadków, w których szczegółowe przepisy zostały ustanowione w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie.

2. Niezależnie od przepisów ust. 1 do kosztów kwalifikujących do wsparcia ze środków PO I zalicza się:

a) koszty zakupu żywności lub podstawowej pomocy materialnej;

b) w przypadku gdy podmiot publiczny kupuje żywność lub podstawową pomoc materialną i dostarcza ją organizacjom partnerskim, koszty transportu żywności lub podstawowej pomocy materialnej do magazynów organizacji partnerskich i koszty magazynowania w zryczałtowanej wysokości 1 % kosztów, o których mowa w lit. a), lub, w należycie uzasadnionych przypadkach, koszty faktycznie poniesione i uregulowane;

c) koszty administracyjne oraz koszty transportu i magazynowania ponoszone przez organizacje partnerskie, w zryczałtowanej wysokości 5 % kosztów, o których mowa w lit. a); lub 5 % wartości produktów żywnościowych zbywanych zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013;

d) koszty gromadzenia, transportu, magazynowania i dystrybucji darów żywnościowych i bezpośrednio związane z działaniami podnoszącymi świadomość społeczną, poniesione i uregulowane przez organizacje partnerskie;

e) koszty środków towarzyszących podejmowanych i zadeklarowanych przez organizacje partnerskie świadczące pomoc żywnościową lub podstawową pomoc materialną bezpośrednio lub za pośrednictwem umów o współpracy osobom najbardziej potrzebującym, w zryczałtowanej wysokości 5 % kosztów, o których mowa w lit. a).

3. Niezależnie od ust. 1 koszty kwalifikujące do wsparcia z programu operacyjnego to koszty poniesione zgodnie z art. 27 ust. 4 lub, w przypadku kosztów pośrednich poniesionych zgodnie z art. 27 ust. 4, zryczałtowana wartość nieprzekraczająca 15 % kwalifikowalnych bezpośrednich kosztów personelu.

4. Następujące koszty nie kwalifikują się do wsparcia ze środków programu operacyjnego:

a) odsetki od zadłużenia;

b) zapewnienie infrastruktury;

c) koszty produktów używanych;

d) podatek od wartości dodanej (VAT), z wyjątkiem podatku którego nie można odzyskać na mocy prawodawstwa krajowego VAT.

Artykuł 27

Pomoc techniczna

1. Z inicjatywy lub w imieniu Komisji z Funduszu i do pułapu 0,35 % jego rocznej alokacji można finansować, działania przygotowawcze, dotyczące monitorowania, pomocy administracyjnej i technicznej, audytu, informowania, kontroli i ewaluacji niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia, a także do działań, o których mowa w art. 10.

2. Komisja zasięga opinii państw członkowskich i organizacji, które reprezentują organizacje partnerskie na szczeblu unijnym w sprawie planowanego wykorzystania pomocy technicznej.

3. Komisja ustanawia każdego roku swoje plany dotyczące rodzaju przedsięwzięć związanych z działaniami wymienionymi w ust. 1, w przypadku gdy przewidziano wkład z Funduszu, w drodze aktów wykonawczych.

4. Z inicjatywy państw członkowskich ze środków programu operacyjnego i do pułapu 5 % rocznej alokacji Funduszu można finansować działania przygotowawcze dotyczące zarządzania, monitorowania, pomocy administracyjnej i technicznej, audytu, informowania, kontroli i ewaluacji niezbędne do wykonania niniejszego rozporządzenia. Z Funduszu można również finansować pomoc techniczną i budowanie potencjału organizacji partnerskich.

TYTUŁ V

ZARZĄDZANIE I KONTROLA

Artykuł 28

Ogólne zasady działania systemów zarządzania i kontroli

Systemy zarządzania i kontroli, zgodnie z art. 5 ust. 7, zapewniają:

a) określenie funkcji poszczególnych organów zaangażowanych w zarządzanie i kontrolę oraz podział funkcji w obrębie każdego organu;

b) zgodność z zasadą rozdzielenia funkcji pomiędzy tymi podmiotami i w ich obrębie;

c) procedury zapewniania zasadności i prawidłowości deklarowanych wydatków;

d) wiarygodne systemy komputerowe służące prowadzeniu księgowości, przechowywaniu i przekazywaniu danych finansowych i danych na temat wskaźników, monitorowaniu i sprawozdawczości;

e) systemy sprawozdawczości i monitorowania, w przypadku gdy organ odpowiedzialny powierza wykonanie zadań innemu organowi;

f) ustalenia dotyczące audytu funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli;

g) systemy i procedury w celu zapewnienia stosowania właściwej ścieżki audytu;

h) zapobieganie, wykrywanie i korygowanie nieprawidłowości, w tym nadużyć finansowych, oraz odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności.

Artykuł 29

Obowiązki w ramach zarządzania dzielonego

W zgodzie z zasadą zarządzania dzielonego państwa członkowskie i Komisja są odpowiedzialne za zarządzanie programami i kontrolę nad nimi zgodnie z własnymi obowiązkami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 30

Obowiązki państw członkowskich

1. Państwa członkowskie wypełniają obowiązki w zakresie zarządzania, kontroli i audytu oraz przyjmują na siebie wynikające z tego zobowiązania określone w przepisach w sprawie zarządzania dzielonego ustanowionych w rozporządzeniu finansowym i w niniejszym rozporządzeniu.

2. Państwa członkowskie zapobiegają nieprawidłowościom oraz je wykrywają i korygują, a także odzyskują kwoty nienależnie wypłacone wraz z odsetkami z tytułu zaległych płatności. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o nieprawidłowościach przekraczających 10 000 EUR tytułem wkładu z Funduszu i informują ją o istotnych postępach w powiązanych postępowaniach administracyjnych i prawnych.

Państwa członkowskie nie powiadamiają Komisji o nieprawidłowościach w następujących przypadkach:

a) gdy nieprawidłowość polega jedynie na niewykonaniu, w całości lub w części, operacji objętej współfinansowanym programem operacyjnym z powodu upadłości beneficjenta;

b) w przypadkach zgłoszonych dobrowolnie przez beneficjenta instytucji zarządzającej lub instytucji certyfikującej, zanim któraś z nich wykryje nieprawidłowość, zarówno przed wpłaceniem wkładu publicznego, jak i po nim;

c) w przypadkach, które zostały wykryte i skorygowane przez instytucję zarządzającą lub instytucję certyfikującą, zanim włączono stosowne wydatki do zestawienia wydatków przedkładanego Komisji.

We wszystkich innych przypadkach, w szczególności poprzedzających upadłość, lub w przypadkach, gdy podejrzewa się nadużycie finansowe, wykryte nieprawidłowości oraz związane z nimi środki zapobiegawcze i korygujące zgłasza się Komisji.

Jeżeli kwoty nienależnie wypłacone beneficjentowi nie mogą być odzyskane i jest to wynikiem błędu lub zaniedbania ze strony państwa członkowskiego, dane państwo członkowskie jest odpowiedzialne za zwrot takiej kwoty do budżetu Unii. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieodzyskiwaniu nienależnie wypłaconej kwoty, jeżeli kwota, która ma zostać odzyskana od beneficjenta, nie przekracza – bez odsetek – 250 EUR tytułem wkładu z Funduszu.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 62 ustanawiających dodatkowe szczegółowe zasady dotyczące kryteriów określania przypadków nieprawidłowości wymagających zgłaszania i danych podlegających przekazaniu oraz warunków i procedur stosowanych w celu ustalenia, czy kwoty, których nie można odzyskać, mają być zwracane przez państwa członkowskie.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z procedurą doradczą na mocy art. 63 ust. 2 określające częstotliwość zgłaszania oraz wzór stosowany na potrzeby zgłaszania.

3. Państwa członkowskie zapewniają skuteczne rozwiązania w zakresie badania skarg dotyczących Funduszu. Zgodnie z ramami instytucjonalnymi i prawnymi państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność za zakres, przepisy i procedury dotyczące takich rozwiązań. Na żądanie Komisji państwa członkowskie badają skargi złożone do Komisji w ramach zakresu ich rozwiązań. Na żądanie państwa członkowskie informują Komisję o wynikach takich badań.

4. Wszelkie oficjalne wymiany informacji między państwem członkowskim a Komisją odbywają się z wykorzystaniem systemu elektronicznej wymiany danych. Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia zasad i warunków, z którymi musi być zgodny system elektronicznej wymiany danych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 3.

Artykuł 31

Wyznaczanie instytucji

1. Każde państwo członkowskie wyznacza dla każdego programu operacyjnego krajowy organ lub podmiot publiczny jako instytucję zarządzającą. Ta sama instytucja zarządzająca może zostać wyznaczona dla dwóch programów operacyjnych.

2. Państwo członkowskie wyznacza dla każdego programu operacyjnego krajowy organ lub podmiot publiczny jako instytucję certyfikującą, nie naruszając przepisów ust. 3. Ta sama instytucja certyfikująca może zostać wyznaczona dla dwóch programów operacyjnych.

3. Państwo członkowskie może wyznaczyć dla programu operacyjnego instytucję zarządzającą pełniącą dodatkowo funkcje instytucji certyfikującej.

4. Państwo członkowskie wyznacza dla każdego programu operacyjnego krajowy organ lub podmiot publiczny, funkcjonalnie niezależny od instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej, jako instytucję audytową. Ta sama instytucja audytowa może zostać wyznaczona dla dwóch programów operacyjnych.

5. Jeśli zachowana zostanie zasada rozdzielenia funkcji, instytucja zarządzająca, instytucja certyfikująca dla PO I, a dla PO II dla których łączna kwota wsparcia z Funduszu nie przekracza 250 000 000 EUR, instytucja audytowa, mogą stanowić część tego samego organu lub podmiotu publicznego.

6. Państwo członkowskie może wyznaczyć przynajmniej jedną instytucję pośredniczącą do pełnienia niektórych zadań instytucji zarządzającej lub instytucji certyfikującej na odpowiedzialność tej instytucji. Odpowiednie uzgodnienia pomiędzy instytucją zarządzającą lub instytucją certyfikującą a instytucjami pośredniczącymi zostają formalnie ujęte na piśmie.

7. Państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca może powierzyć instytucji pośredniczącej zarządzanie częścią programu operacyjnego w drodze pisemnej umowy między instytucją pośredniczącą a państwem członkowskim lub instytucją zarządzającą. Instytucja pośrednicząca przedstawia gwarancje swojej płynności finansowej i kompetencji w danej dziedzinie, jak również swoje zdolności w zarządzaniu administracyjnym i finansowym.

8. Państwo członkowskie ustanawia na piśmie zasady regulujące jego stosunki z instytucjami zarządzającymi, instytucjami certyfikującymi i instytucjami audytowymi, stosunki pomiędzy tymi instytucjami oraz stosunki tych instytucji z Komisją.

Artykuł 32

Funkcje instytucji zarządzającej

1. Instytucja zarządzająca odpowiada za zarządzanie programem operacyjnym zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami.

2. W odniesieniu do zarządzania programem operacyjnym, instytucja zarządzająca:

a) w stosownych przypadkach wspiera prace komitetu monitorującego, o którym mowa w art. 11, i dostarcza mu informacje wymagane do wykonywania jego zadań, w szczególności dane dotyczące postępów programu operacyjnego w osiąganiu celów, dane finansowe i dane odnoszące się do wskaźników;

b) opracowuje i po konsultacjach z zainteresowanymi stronami w przypadku PO I, unikając konfliktu interesów, lub po zatwierdzeniu przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 11 w przypadku PO II, przedkłada Komisji roczne i końcowe sprawozdania z wdrażania, o których mowa w art. 13;

c) udostępnia instytucjom pośredniczącym oraz beneficjentom informacje, które są istotne odpowiednio dla wykonywania ich zadań i realizacji operacji;

d) tworzy system elektronicznej rejestracji i przechowywania danych dotyczących każdej operacji, które są niezbędne do monitorowania, ewaluacji, zarządzania finansowego, weryfikacji i audytu, w tym danych dotyczących poszczególnych uczestników operacji współfinansowanych ze środków PO II;

e) zapewnia, aby dane, o których mowa w lit. d), były gromadzone, wprowadzane i przechowywane w systemie, o którym mowa w lit. d), zgodnie z przepisami dyrektywy 95/46/WE i, w stosownych przypadkach, pogrupowane według płci.

3. W odniesieniu do wyboru operacji instytucja zarządzająca:

a) sporządza i, w stosownych przypadkach po zatwierdzeniu, stosuje odpowiednie procedury wyboru lub kryteria zgodne z zasadą braku dyskryminacji i wymogiem przejrzystości;

b) upewnia się, że wybrana operacja:

(i) wchodzi w zakres Funduszu i programu operacyjnego;

(ii) spełnia kryteria określone w programie operacyjnym i w art. 22, 23 i 26;

(iii) w stosownych przypadkach uwzględnia zasady określone w art. 5 ust. 11, 12, 13 i 14.

c) zapewnia, by beneficjent otrzymał dokument zawierający warunki wsparcia dla każdej operacji, w tym szczegółowe wymagania dotyczące produktów lub usług, które mają być dostarczone w ramach operacji, plan finansowania oraz termin realizacji;

d) upewnia się przed zatwierdzeniem operacji, że beneficjenci mają administracyjną, finansową i operacyjną zdolność do spełnienia warunków, o których mowa w lit. c);

e) upewnia się, że jeżeli operacja rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do instytucji zarządzającej, przestrzegano przepisów mającego zastosowanie prawa dotyczącego danej operacji;

f) określa rodzaj pomocy materialnej w ramach PO I oraz rodzaj działania w ramach PO II, w odniesieniu do których przypisane są wydatki związane z operacją.

4. W odniesieniu do zarządzania finansami i kontroli programu operacyjnego instytucja zarządzająca:

a) weryfikuje, czy współfinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone oraz, czy spełniają one wymagania obowiązującego prawa, programu operacyjnego oraz warunki wsparcia operacji;

b) zapewnia, aby beneficjenci uczestniczący w realizacji operacji, których koszty zwracane są na podstawie faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowalnych, prowadzili oddzielny system księgowości lub korzystali z odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją;

c) wprowadza skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka;

d) ustanawia procedury gwarantujące przechowywanie zgodnie z wymogami art. 28 lit. g) wszystkich dokumentów dotyczących wydatków i audytów, wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu;

e) sporządza oświadczenie dotyczące zarządzania i roczne podsumowanie, o których mowa w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy lit. a) i b) rozporządzenia finansowego.

5. Weryfikacje przeprowadzone na podstawie ust. 4 lit. a) obejmują następujące procedury:

a) weryfikacje administracyjne w odniesieniu do każdego złożonego przez beneficjentów wniosku o zwrot;

b) weryfikacje operacji w miejscu realizacji.

Częstość i zakres weryfikacji na miejscu są proporcjonalne do kwoty wsparcia publicznego na operację oraz poziomu ryzyka stwierdzonego w toku takich weryfikacji oraz audytów przeprowadzanych przez instytucję audytową w odniesieniu do systemu zarządzania i kontroli jako całości.

6. Weryfikacje poszczególnych operacji na miejscu na podstawie ust. 5 akapit pierwszy lit. b) mogą być przeprowadzane metodą badania próby.

7. W przypadkach gdy instytucja zarządzająca jest również beneficjentem w ramach programu operacyjnego uzgodnienia dotyczące weryfikacji, o których mowa w ust. 4 lit. a), zapewniają odpowiednie rozdzielenie funkcji.

8. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 62 ustanawiających zasady określające informacje dotyczące danych, które mają być zapisywane i przechowywane w formie elektronicznej w ramach systemu monitorowania ustanowionego na podstawie ust. 2 lit. d) niniejszego artykułu.

Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające specyfikacje techniczne systemu ustanowionego na podstawie ust. 2 lit. d) niniejszego artykułu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 3.

9. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 62 ustanawiających szczegółowe minimalne wymagania dotyczące ścieżki audytu, o której mowa w ust. 4 lit. d) niniejszego artykułu, w zakresie utrzymywania zapisów księgowych oraz przechowywania dokumentacji uzupełniającej na poziomie instytucji certyfikującej, instytucji zarządzającej, instytucji pośredniczących i beneficjentów.

10. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące wzoru oświadczenia dotyczącego zarządzania, o którym mowa w ust. 4 lit. e). Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

Artykuł 33

Funkcje instytucji certyfikującej

Instytucja certyfikująca programu operacyjnego ponosi w szczególności odpowiedzialność za:

a) sporządzanie wniosków o płatności i przedstawianie ich Komisji oraz poświadczanie, że wynikają one z rzetelnych systemów księgowych, są oparte na weryfikowalnych dokumentach uzupełniających i były przedmiotem weryfikacji przeprowadzonych przez instytucję zarządzającą;

b) sporządzanie zestawienia wydatków, o którym mowa w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego;

c) poświadczanie kompletności, dokładności i prawdziwości przedłożonego zestawienia wydatków oraz tego, że ujęte w nim wydatki są zgodne z obowiązującym prawem oraz że zostały poniesione w związku z operacjami wybranymi do finansowania zgodnie z kryteriami mającymi zastosowanie do programu operacyjnego i zgodnie z obowiązującym prawem;

d) zapewnienie, by istniał system, w którym rejestruje się i przechowuje, w formie elektronicznej, dokumentację księgową w odniesieniu do każdej operacji, zdolny do obsługi wszystkich danych wymaganych do sporządzenia wniosków o płatność i zestawień wydatków, w tym rozliczeń kwot podlegających odzyskaniu, kwot odzyskanych i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji lub programu operacyjnego;

e) zapewnienie, do celów sporządzania i składania wniosków o płatność, aby otrzymała od instytucji zarządzającej odpowiednie informacje na temat procedur i weryfikacji przeprowadzonych w odniesieniu do wydatków;

f) uwzględnienie, podczas sporządzania i składania wniosków o płatność, wyników wszystkich audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność;

g) utrzymywanie w formie elektronicznej zapisów księgowych dotyczących wydatków zadeklarowanych Komisji oraz odpowiadającego im wkładu publicznego wypłaconego na rzecz beneficjentów;

h) prowadzenie rozliczeń kwot podlegających odzyskaniu i kwot wycofanych po anulowaniu całości lub części wkładu na rzecz operacji. Kwoty odzyskane są zwracane do budżetu Unii przed zamknięciem programu operacyjnego przez potrącenie ich z następnego zestawienia wydatków.

Artykuł 34

Funkcje instytucji audytowej

1. Instytucja audytowa zapewnia prowadzenie audytów prawidłowego funkcjonowania systemu zarządzania i kontroli programu operacyjnego, na podstawie stosownej próby operacji w oparciu o zadeklarowane wydatki.

Audyt zadeklarowanych wydatków przeprowadza się na podstawie reprezentatywnej próby lub, w stosownych przypadkach, badania bezpośredniego oraz, co do zasady, na podstawie statystycznych metod doboru próby.

Niestatystyczne metody doboru próby mogą być stosowane na podstawie fachowej oceny instytucji audytowej i w należycie uzasadnionych przypadkach, zgodnie z międzynarodowymi standardami audytu, oraz za każdym razem, gdy liczba operacji w roku obrachunkowym jest niewystarczająca do zastosowania metod statystycznych.

W takich przypadkach wielkość próby jest wystarczająca do tego, aby instytucja audytowa sporządziła ważną opinię audytową zgodnie z art. 59 ust. 5 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia finansowego.

Niestatystyczna metoda doboru próby obejmuje minimum 5 % operacji, na które wydatki zostały zadeklarowane Komisji w ciągu roku obrachunkowego, oraz 10 % wydatków, które zostały zadeklarowane Komisji w ciągu roku obrachunkowego.

Jeśli łączna kwota wsparcia z Funduszu na rzecz PO I nie przekracza 35 000 000 EUR, instytucja audytowa może ograniczyć działania audytowe do rocznego audytu systemu, w tym badania merytorycznego łączącego badanie losowe operacji z badaniem nakierowanym na ryzyko. Audyt przeprowadzany jest zgodnie z międzynarodowymi standardami audytu i każdego roku określa poziom błędu w deklaracjach wydatków przekazywanych Komisji.

2. W przypadku audytów przeprowadzanych przez podmiot inny niż instytucja audytowa, instytucja audytowa zapewnia takim podmiotom niezbędną niezależność funkcjonalną.

3. Instytucja audytowa zapewnia, aby czynności audytowe uwzględniały uznane w skali międzynarodowej standardy audytu.

4. Instytucja audytowa w ciągu ośmiu miesięcy od przyjęcia programu operacyjnego przygotowuje strategię przeprowadzania audytów. W strategii tej określa metodykę kontroli, metodę doboru próby lub w stosownych przypadkach metodę badania bezpośredniego w przypadku audytów operacji oraz plan audytów w odniesieniu do bieżącego roku obrachunkowego i dwóch następnych lat obrachunkowych. Strategia audytu jest corocznie uaktualniana począwszy od 2016 r. do 2024 r. włącznie. W przypadku gdy wspólny system zarządzania i kontroli stosuje się do dwóch programów operacyjnych, dla programów tych można przygotować jedną strategię audytu. Instytucja audytowa przedkłada strategię audytu Komisji na jej żądanie.

5. Instytucja audytowa sporządza:

a) opinię audytową zgodnie z art. 59 ust. 5 akapit pierwszy lit. b) rozporządzenia finansowego;

b) sprawozdanie z kontroli przedstawiające główne wyniki audytów przeprowadzonych zgodnie z ust. 1, w tym wyniki dotyczące defektów wykrytych w systemach zarządzania i kontroli, a także proponowane i zrealizowane działania naprawcze.

W przypadku gdy wspólny system zarządzania i kontroli stosuje się do dwóch programów operacyjnych, informacje wymagane zgodnie z akapitem pierwszym lit. b) można zebrać w jednym sprawozdaniu.

6. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające wzory strategii audytu, opinii audytowej oraz sprawozdania z kontroli. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 63 ust. 2.

7. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 62 w celu określenia zakresu i zawartości audytów operacji i audytów zestawień wydatków oraz metody doboru próby, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

8. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych, zgodnie z art. 62, ustanawiających szczegółowe zasady wykorzystania danych zgromadzonych podczas audytów przeprowadzonych przez urzędników Komisji lub upoważnionych przedstawicieli Komisji.

Artykuł 35

Procedura wyznaczania instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej

1. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o dacie i formie dokonanych na odpowiednim szczeblu wyznaczeń instytucji zarządzającej oraz, w stosownych przypadkach, instytucji certyfikującej przed przedłożeniem Komisji pierwszego wniosku o płatność okresową.

2. Podstawą wyznaczeń, o których mowa w ust. 1, jest sprawozdanie i opinia niezależnego organu audytowego, który ocenia, czy wyznaczone instytucje spełniają kryteria dotyczące otoczenia kontroli wewnętrznej, zarządzania ryzykiem, działań kontrolnych i działań związanych z zarządzaniem oraz monitorowania, określone w załączniku IV.

Niezależnym organem audytowym jest instytucja audytowa albo inny podmiot prawa publicznego lub podmiot prawa prywatnego, które posiadają niezbędne zdolności audytowe i które są niezależne od instytucji zarządzającej i, w stosownych przypadkach, instytucji certyfikującej i które wykonują pracę z uwzględnieniem uznanych w skali międzynarodowej standardów audytu.

3. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że do celów niniejszego rozporządzenia stosowne jest wyznaczenie instytucji zarządzającej bądź instytucji certyfikującej uprzednio wyznaczonej w związku z programem operacyjnym współfinansowanym z EFS na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013.

4. Komisja może zażądać w terminie jednego miesiąca od powiadomienia dotyczącego wyznaczenia, o którym mowa w ust. 1, sprawozdania i opinii niezależnego organu audytowego, o którym mowa w ust. 2, oraz opisu funkcji i procedur obowiązujących w instytucji zarządzającej lub, w stosownych przypadkach, instytucji certyfikującej. Na podstawie oceny ryzyka Komisja decyduje, czy dokumenty te są wymagane.

Komisja może przedstawić swoje uwagi w terminie dwóch miesięcy od otrzymania dokumentów, o których mowa w akapicie pierwszym.

Bez uszczerbku dla art. 46 analiza tych dokumentów nie przerywa rozpatrywania wniosków o płatności okresowe.

5. W przypadku gdy istniejące wyniki audytu i kontroli pokazują, że wyznaczony organ nie spełnia już kryteriów, o których mowa w ust. 2, państwo członkowskie, na odpowiednim poziomie, ustala – biorąc pod uwagę powagę problemu – okres próbny, w którym muszą zostać podjęte konieczne działania naprawcze.

W przypadku gdy wyznaczony organ nie podejmie wymaganych działań naprawczych w trakcie okresu próbnego ustalonego przez dane państwo członkowskie, państwo to, na odpowiednim poziomie, odwołuje ten organ z funkcji.

Dane państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia Komisję o objęciu wyznaczonego organu okresem próbnym, przedstawiając informacje na temat takiego okresu, a także informacje o zakończeniu okresu próbnego w wyniku podjęcia działań naprawczych oraz o odwołaniu danego organu z funkcji. Powiadomienie dotyczące objęcia wyznaczonego organu okresem próbnym przez państwo członkowskie, bez uszczerbku dla stosowania art. 46, nie przerywa rozpatrywania wniosków o płatności okresowe.

6. W przypadku odwołania instytucji zarządzającej lub instytucji certyfikującej z funkcji państwa członkowskie wyznaczają, zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 2, nowy organ, który przejmuje funkcje instytucji zarządzającej lub instytucji certyfikującej i powiadamiają o tym Komisję.

7. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akty wykonawcze dotyczące wzoru sprawozdania i opinii niezależnego organu audytowego oraz opisu funkcji i procedur obowiązujących w instytucji zarządzającej i, w stosownych przypadkach, instytucji certyfikującej. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 3.

Artykuł 36

Kompetencje i uprawnienia Komisji

1. Komisja, na podstawie dostępnych informacji, w tym informacji na temat wyznaczenia organów odpowiedzialnych za zarządzanie i kontrolę, dokumentów przedstawianych co roku przez wyznaczone organy na mocy art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego, sprawozdań z kontroli, rocznego sprawozdania z wdrażania oraz na podstawie audytów przeprowadzonych przez organy krajowe i unijne, upewnia się, że państwa członkowskie ustanowiły systemy zarządzania i kontroli zgodne z niniejszym rozporządzeniem oraz że systemy te funkcjonują skutecznie w okresie realizacji programów operacyjnych.

2. Urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele Komisji mogą przeprowadzać audyty lub kontrole na miejscu po uprzednim powiadomieniu przekazanym właściwemu organowi krajowemu co najmniej dwanaście dni roboczych wcześniej, z wyjątkiem przypadków pilnych. Komisja przestrzega zasady proporcjonalności, biorąc pod uwagę potrzebę uniknięcia nieuzasadnionego powielania audytów lub kontroli przeprowadzanych przez państwa członkowskie, poziom ryzyka dla budżetu Unii i potrzebę zminimalizowania obciążeń administracyjnych dla beneficjentów zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Zakres takich audytów lub kontroli może obejmować w szczególności weryfikację skuteczności funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli w ramach programu lub jego części oraz ocenę należytego zarządzania finansami w odniesieniu do operacji lub programów. W takich audytach lub kontrolach mogą uczestniczyć urzędnicy lub upoważnieni przedstawiciele państwa członkowskiego.

Urzędnicy Komisji lub jej upoważnieni przedstawiciele, należycie umocowani do przeprowadzania audytów lub kontroli na miejscu, mają dostęp do wszystkich niezbędnych zapisów, dokumentów i metadanych, niezależnie od formy, w jakiej są one przechowywane, odnoszących się do operacji wspieranych z Funduszu lub do systemów zarządzania i kontroli. Państwa członkowskie przekazują Komisji na jej żądanie kopie takich zapisów, dokumentów i metadanych.

Określone w niniejszym ustępie uprawnienia nie mają wpływu na stosowanie przepisów krajowych, które zastrzegają niektóre działania dla podmiotów specjalnie wyznaczonych na mocy prawodawstwa krajowego. Urzędnicy i upoważnieni przedstawiciele Komisji nie uczestniczą między innymi w rewizjach domowych ani w formalnych przesłuchaniach osób przeprowadzanych w ramach prawodawstwa krajowego. Niemniej jednak tacy urzędnicy i przedstawiciele mają dostęp do uzyskanych w ten sposób informacji, bez uszczerbku dla kompetencji sądów krajowych i z pełnym poszanowaniem praw podstawowych zainteresowanych podmiotów prawnych.

3. Komisja może zażądać od państwa członkowskiego, aby podjęło działania niezbędne do zapewnienia skutecznego funkcjonowania jego systemów zarządzania i kontroli lub weryfikacji prawidłowości wydatków zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 37

Współpraca z instytucjami audytowymi

1. Komisja współpracuje z instytucjami audytowymi w celu koordynowania ich planów i metod audytów oraz dokonuje z tymi instytucjami niezwłocznej wymiany wyników przeprowadzonych audytów systemów zarządzania i kontroli.

2. W celu ułatwienia tej współpracy w przypadkach, gdy państwo członkowskie wyznacza więcej niż jedną instytucję audytową, państwo członkowskie może wyznaczyć podmiot koordynujący.

3. Komisja, instytucje audytowe oraz ewentualny podmiot koordynujący zbierają się w regularnych odstępach czasu, a co do zasady przynajmniej raz w roku, o ile nie uzgodniono inaczej, w celu zbadania rocznego sprawozdania z kontroli, opinii z audytu i strategii audytu oraz wymiany poglądów na temat kwestii związanych z poprawą funkcjonowania systemów zarządzania i kontroli.

TYTUŁ VI

ZARZĄDZANIE FINANSOWE, BADANIE I ZATWIERDZANIE ZESTAWIEŃ WYDATKÓW, KOREKTY FINANSOWE I ANULOWANIE ZOBOWIĄZAŃ

ROZDZIAŁ 1

Zarządzanie finansami

Artykuł 38

Zobowiązania budżetowe

Zobowiązania budżetowe Unii w odniesieniu do każdego programu operacyjnego są realizowane w ratach rocznych w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. Decyzja Komisji w sprawie przyjęcia programu operacyjnego stanowi decyzję w sprawie finansowania w rozumieniu art. 84 rozporządzenia finansowego, a po jej notyfikacji zainteresowanemu państwu członkowskiemu – zobowiązanie prawne w rozumieniu tego rozporządzenia.

W przypadku każdego programu operacyjnego zobowiązanie budżetowe odnoszące się do pierwszej raty następuje po przyjęciu programu operacyjnego przez Komisję.

Zobowiązania budżetowe odnoszące się do kolejnych rat są realizowane przez Komisję przed dniem 1 maja każdego roku na podstawie decyzji, o której mowa w akapicie drugim, z wyjątkiem sytuacji, w której zastosowanie ma art. 16 rozporządzenia finansowego.

Artykuł 39

Płatności dokonywane przez Komisję

1. Komisja dokonuje płatności wkładu z Funduszu na rzecz każdego programu operacyjnego zgodnie ze środkami budżetowymi i z zastrzeżeniem dostępnego finansowania. Każdą płatność księguje się w ramach najwcześniej otwartego zobowiązania budżetowego Funduszu.

2. Płatności dokonuje się w formie płatności zaliczkowych, płatności okresowych oraz płatności salda końcowego.

Artykuł 40

Płatności okresowe i płatność salda końcowego ze strony Komisji

1. Komisja refunduje jako płatności okresowe 90 % kwoty wynikającej z zastosowania poziomu współfinansowania ustanowionego w decyzji o przyjęciu programu operacyjnego do kwalifikowalnych wydatków publicznych uwzględnionych we wniosku o płatność. Komisja określa kwoty pozostające do refundacji jako płatności okresowe lub do odzyskania zgodnie z art. 50.

2. Niezależnie od przepisów art. 21 wsparcie z Funduszu realizowane przez płatności okresowe i płatność salda końcowego nie może być wyższe niż maksymalna kwota wsparcia z Funduszu określona w decyzji Komisji o przyjęciu programu operacyjnego.

Artykuł 41

Wnioski o płatność

1. Wniosek o płatność przedkładany Komisji zawiera wszelkie informacje niezbędne dla Komisji do sporządzenia zestawień wydatków zgodnie z art. 68 ust. 3 rozporządzenia finansowego.

2. Wnioski o płatność zawierają, w odniesieniu do programu operacyjnego jako całości i do pomocy technicznej, o której mowa w art. 27 ust. 4:

a) łączną kwotę kwalifikowalnych wydatków publicznych poniesionych przez beneficjentów i uregulowanych w okresie realizacji operacji, ujętą w systemie księgowym instytucji certyfikującej;

b) łączną kwotę wydatków publicznych poniesionych w okresie realizacji operacji ujętą w systemie księgowym instytucji certyfikującej;

3. Kwalifikowalne wydatki przedstawione we wniosku o płatność poparte są fakturami z poświadczeniem odbioru lub dokumentami księgowymi o równorzędnej wartości dowodowej, z wyjątkiem form wsparcia, o których mowa w art. 25 ust. 1 lit. b), c) i d). Dla takich form wsparcia kwoty ujęte we wniosku o płatność stanowią koszty obliczone na mającej zastosowanie podstawie.

4. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające wzór wniosków o płatność. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 3.

Artykuł 42

Płatności dla beneficjentów

1. Instytucja zarządzająca zapewnia, aby w przypadku udzielania dotacji organizacjom partnerskim zapewniono beneficjentom przepływ środków wystarczający do właściwej realizacji operacji.

2. Z zastrzeżeniem dostępności środków z płatności zaliczkowej i płatności okresowych, instytucja zarządzająca zapewnia, aby beneficjent otrzymał całkowitą należną kwotę kwalifikowalnych wydatków publicznych nie później niż 90 dni od dnia przedłożenia wniosku o płatność przez tegoż beneficjenta. Nie potrąca się ani nie wstrzymuje żadnych kwot, ani też nie nakłada się żadnych opłat szczególnych lub innych opłat o równoważnym skutku, które powodowałyby zmniejszenie kwot należnych beneficjentom.

3. Termin płatności, o którym mowa w ust. 2, może zostać przerwany przez instytucję zarządzającą w należycie uzasadnionych przypadkach, gdy:

a) kwota ujęta we wniosku o płatność jest nienależna lub odpowiednie dokumenty towarzyszące, w tym dokumenty niezbędne do weryfikacji zarządzania na mocy art. 32 ust. 4 lit. a), nie zostały przedłożone;

b) wszczęto dochodzenie w związku z ewentualnymi nieprawidłowościami mającymi wpływ na dane wydatki.

Zainteresowany beneficjent jest informowany na piśmie o wstrzymaniu i o jego przyczynach.

Artykuł 43

Stosowanie euro

1. Kwoty określone w programach operacyjnych przekładanych przez państwa członkowskie, deklaracjach wydatków, wnioskach o płatność, zestawieniach wydatków oraz zestawieniach zawartych w rocznych i końcowych sprawozdaniach z wdrażania są denominowane w euro.

2. Państwa członkowskie, które nie przyjęły euro jako swojego środka płatniczego w dacie składania wniosku o płatność, przeliczają na euro kwoty wydatków poniesionych w walucie krajowej. Kwoty te są przeliczane na euro z wykorzystaniem miesięcznego obrachunkowego kursu wymiany stosowanego przez Komisję w miesiącu, w którym wydatki zostały zaksięgowane przez instytucję certyfikującą danego programu operacyjnego. Kurs wymiany jest publikowany co miesiąc przez Komisję w mediach elektronicznych.

3. Kiedy dane państwo członkowskie przyjmuje euro jako swój środek płatniczy, procedurę przeliczania określoną w ust. 2 stosuje się nadal do wszystkich wydatków zaksięgowanych przez instytucję certyfikującą przed datą wejścia w życie stałego kursu wymiany waluty krajowej na euro.

Artykuł 44

Płatności zaliczkowe i rozliczanie płatności zaliczkowych

1. Zgodnie z decyzją Komisji w sprawie zatwierdzenia programu operacyjnego Komisja dokonuje płatności zaliczkowych w wysokości 11 % łącznego wkładu z Funduszu dla danego programu operacyjnego.

2. Płatności zaliczkowe są wykorzystywane wyłącznie do płatności na rzecz beneficjentów podczas realizacji programu operacyjnego. W tym celu są one bezzwłocznie udostępniane właściwemu organowi.

3. Jeżeli w ciągu 24 miesięcy od przekazania pierwszej raty płatności zaliczkowej nie wpłynie żaden wniosek o płatność w ramach danego programu operacyjnego, zwraca się Komisji całość kwoty płatności zaliczkowej. Taki zwrot nie ma wpływu na wkład Unii na rzecz danego programu operacyjnego.

4. Kwota wypłacona w ramach płatności zaliczkowych zostaje całkowicie rozliczona na rachunkach Komisji najpóźniej w momencie zamknięcia programu operacyjnego.

Artykuł 45

Termin składania wniosków o płatność okresową oraz termin płatności

1. Zgodnie z art. 41 ust. 2 instytucja certyfikująca regularnie składa wnioski o płatność okresową obejmujące kwoty ujęte w jej systemie księgowym w roku obrachunkowym. Instytucja certyfikująca może jednak, jeżeli uzna to za konieczne, ująć te kwoty we wnioskach o płatność składanych w kolejnych latach obrachunkowych.

2. Instytucja certyfikująca przedkłada ostateczny wniosek o płatność okresową do dnia 31 lipca po upływie poprzedniego roku obrachunkowego oraz, w każdym przypadku, przed pierwszym wnioskiem o płatność okresową dla następnego roku obrachunkowego.

3. Pierwszego wniosku o płatność okresową nie składa się przed powiadomieniem Komisji o wyznaczeniu instytucji zarządzającej oraz instytucji certyfikującej zgodnie z art. 35.

4. Nie można dokonywać płatności okresowych dla danego programu operacyjnego, jeśli nie zostało przesłane Komisji roczne sprawozdanie z wdrażania zgodnie z art. 13.

5. Z zastrzeżeniem dostępności środków Komisja dokonuje płatności okresowej nie później niż 60 dni od daty zarejestrowania przez Komisję wniosku o płatność.

Artykuł 46

Wstrzymanie biegu terminu płatności

1. Termin płatności dla wniosku o płatność okresową może zostać wstrzymany przez delegowanego urzędnika zatwierdzającego w rozumieniu rozporządzenia finansowego na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, jeżeli:

a) po otrzymaniu informacji od krajowego lub unijnego organu audytowego istnieją wyraźne dowody wskazujące na poważny defekt w funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli;

b) delegowany urzędnik zatwierdzający musi przeprowadzić dodatkowe weryfikacje po uzyskaniu przez niego informacji sugerujących, że wydatek ujęty we wniosku o płatność jest związany z nieprawidłowością mającą poważne konsekwencje finansowe;

c) nie przedłożono jednego z dokumentów wymaganych na podstawie art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego.

Państwo członkowskie może wyrazić zgodę na przedłużenie okresu wstrzymania o kolejne trzy miesiące.

2. Delegowany urzędnik zatwierdzający ogranicza wstrzymanie do części wydatków ujętych we wniosku o płatność, której dotyczą elementy, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy, chyba że określenie takiej części wydatków jest niemożliwe. Delegowany urzędnik zatwierdzający niezwłocznie informuje na piśmie państwo członkowskie i instytucję zarządzającą o przyczynach wstrzymania i wzywa ich do zaradzenia sytuacji. Wstrzymanie jest znoszone przez delegowanego urzędnika zatwierdzającego po przedsięwzięciu niezbędnych środków.

Artykuł 47

Zawieszenie płatności

1. Komisja może zawiesić całość lub część płatności okresowych, jeżeli spełniony zostanie przynajmniej jeden z poniższych warunków:

a) występują poważne defekty w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli programu operacyjnego, które stanowią zagrożenie dla wkładu Unii na rzecz programu operacyjnego i w odniesieniu do których nie podjęto środków naprawczych;

b) wydatek ujęty w zestawieniu wydatków związany jest z nieprawidłowością o poważnych skutkach finansowych, która nie została skorygowana;

c) państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych działań w celu naprawy sytuacji, co doprowadziło do wstrzymania płatności na podstawie art. 46;

d) występują poważne defekty w jakości i wiarygodności systemu monitorowania lub danych dotyczących wskaźników.

2. Komisja może podjąć decyzję, w drodze aktów wykonawczych, o zawieszeniu w całości lub części płatności okresowych po umożliwieniu państwu członkowskiemu zgłoszenia uwag.

3. Komisja znosi zawieszenie całości lub części płatności okresowych, w przypadku gdy państwo członkowskie podjęło niezbędne środki umożliwiające zniesienie zawieszenia.

ROZDZIAŁ 2

Sporządzanie, badanie i zatwierdzanie zestawień wydatków oraz zamknięcie programów operacyjnych

Artykuł 48

Przekazywanie informacji

Za każdy rok od 2016 r. do 2025 r. włącznie państwo członkowskie przedkłada Komisji w terminie określonym w art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego następujące dokumenty, o których mowa w tym artykule, a mianowicie:

a) zestawienie wydatków, o którym mowa w art. 49 ust. 1 niniejszego rozporządzenia, za poprzedni rok obrachunkowy;

b) oświadczenie dotyczące zarządzania i roczne podsumowanie, o których mowa w art. 32 ust. 4 lit. e) niniejszego rozporządzenia, za poprzedni rok obrachunkowy;

c) opinię audytową i sprawozdanie z kontroli, o których mowa w art. 34 ust. 5 lit. a) i b) niniejszego rozporządzenia, za poprzedni rok obrachunkowy.

Artykuł 49

Sporządzanie zestawień wydatków

1. Zestawienia wydatków, o których mowa w art. 59 ust. 5 akapit pierwszy lit. a) rozporządzenia finansowego, przedkłada się Komisji w odniesieniu do każdego programu operacyjnego. Zestawienia wydatków obejmują rok obrachunkowy i zawierają następujące informacje:

a) całkowitą kwotę kwalifikowalnych wydatków publicznych, które są zapisane w systemach księgowych instytucji certyfikującej i które zostały ujęte we wnioskach o płatność przedłożonych Komisji zgodnie z art. 41 i art. 45 ust. 2 do dnia 31 lipca następującego po zakończeniu roku obrachunkowego, oraz całkowitą kwotę związanych z nimi kwalifikowalnych wydatków publicznych poniesionych w trakcie realizacji operacji, a także całkowitą kwotę odpowiednich płatności na rzecz beneficjentów dokonanych na mocy art. 42 ust. 2;

b) kwoty wycofane i odzyskane w roku obrachunkowym, kwoty, które mają być odzyskane na koniec roku obrachunkowego oraz należności nieściągalne;

c) uzgodnienie wydatków zadeklarowanych zgodnie z lit. a) z wydatkami zadeklarowanymi w odniesieniu do tego samego roku obrachunkowego we wnioskach o płatność, wraz z wyjaśnieniem wszelkich różnic.

2. Jeżeli państwo członkowskie wyklucza z zestawienia wydatków wydatki wcześniej ujęte we wniosku o płatność okresową za dany rok obrachunkowy, ponieważ trwa ocena ich legalności i prawidłowości, całość lub część takich wydatków uznanych za legalne i prawidłowe może zostać ujęta we wniosku o płatność okresową dotyczącym kolejnych lat obrachunkowych.

3. W celu określenia jednolitych warunków wykonania niniejszego artykułu Komisja przyjmuje akty wykonawcze określające wzór zestawień wydatków, o których mowa w niniejszym artykule. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 63 ust. 3.

Artykuł 50

Badanie i zatwierdzanie zestawień wydatków

1. Do dnia 31 maja roku następującego po zakończeniu okresu obrachunkowego Komisja – zgodnie z art. 59 ust. 6 rozporządzenia finansowego – dokonuje badania dokumentów dostarczonych przez państwo członkowskie na podstawie art. 48 niniejszego rozporządzenia.

Na wniosek Komisji państwo członkowskie przedstawia wszelkie niezbędne informacje dodatkowe, aby umożliwić Komisji stwierdzenie w terminie określonym w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, czy zestawienia wydatków są kompletne, rzetelne i prawdziwe.

2. Komisja zatwierdza zestawienia wydatków, jeżeli jest w stanie stwierdzić, że są one kompletne, rzetelne i prawdziwe. Komisja dokonuje takiego stwierdzenia, jeżeli instytucja audytowa wydała opinię audytową bez zastrzeżeń co do kompletności, rzetelności i prawdziwość zestawienia wydatków, chyba że Komisja posiada konkretne dowody na to, że opinia audytowa dotycząca zestawienia wydatków jest niewiarygodna.

3. Komisja informuje państwo członkowskie w terminie określonym w ust. 1, czy jest w stanie zatwierdzić zestawienie wydatków.

4. Jeżeli z powodów zależnych od państwa członkowskiego Komisja nie jest w stanie zatwierdzić zestawienia wydatków w terminie określonym w art. 1, powiadamia ona to państwo członkowskie, podając powody zgodnie z ust. 2 oraz działania, które muszą zostać podjęte, wraz z terminem ich realizacji. Po upływie tego terminu Komisja informuje państwo członkowskie, czy jest w stanie zatwierdzić zestawienie wydatków.

5. Kwestii związanych z legalnością i prawidłowością transakcji leżących u podstaw wydatków ujętych w zestawieniu wydatków nie uwzględnia się do celów zatwierdzenia zestawienia wydatków przez Komisję. Procedura badania i zatwierdzania zestawień wydatków nie zakłóca rozpatrywania wniosków o płatności okresowe i nie prowadzi do zawieszenia płatności, bez uszczerbku dla art. 46 i 47.

6. Na podstawie zatwierdzonego zestawienia wydatków Komisja oblicza kwotę obciążającą Fundusz w danym roku obrachunkowym oraz wynikające z tego dostosowania związane z płatnościami dla państwa członkowskiego. Komisja bierze pod uwagę:

(i) kwoty ujęte w zestawieniu wydatków, o których mowa w art. 49 ust. 1 lit. a) i do których stosuje się stopę współfinansowania określoną w art. 20;

(ii) łączną kwotę płatności dokonanych przez Komisję w tym roku obrachunkowym, będącą sumą płatności okresowych dokonanych przez Komisję zgodnie z art. 21 i art. 40 ust. 1.

7. Po obliczeniach przeprowadzonych zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu Komisja wypłaca dodatkową kwotę w terminie 30 dni od zatwierdzenia zestawienia wydatków. Jeżeli istnieje kwota podlegająca odzyskaniu od państwa członkowskiego, Komisja wydaje w związku z nią nakaz odzyskania, który zostaje wykonany, w miarę możliwości, przez potrącenie jej od kwot należnych państwu członkowskiemu w ramach kolejnych płatności na rzecz tego samego programu operacyjnego. Odzyskanie takie nie stanowi korekty finansowej i nie zmniejsza wsparcia z Funduszu na rzecz programu operacyjnego. Odzyskana kwota stanowi dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 177 ust. 3 rozporządzenia finansowego.

8. Jeżeli po zastosowaniu procedury określonej w ust. 4 Komisja nie jest w stanie zatwierdzić zestawienia wydatków, ustala – na podstawie dostępnych informacji i zgodnie z ust. 6 – kwotę obciążającą Fundusz w danym roku obrachunkowym i informuje o niej państwo członkowskie. Jeżeli państwo członkowskie powiadomi Komisję o swojej zgodzie w ciągu dwóch miesięcy od przekazania przez Komisję odnośnych informacji, zastosowanie ma ust. 7. W przypadku braku takiej zgody Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, decyzję określającą kwotę obciążającą Fundusz w danym roku obrachunkowym. Decyzja taka nie stanowi korekty finansowej i nie zmniejsza wsparcia z Funduszu na rzecz programu operacyjnego. Na podstawie tej decyzji Komisja dokonuje dostosowań płatności na rzecz państw członkowskich zgodnie z ust. 7.

9. Zatwierdzenie zestawienia wydatków przez Komisję lub podjęcie przez Komisję decyzji na mocy ust. 8 pozostaje bez uszczerbku dla stosowania korekt na mocy art. 55 i 56.

10. Państwa członkowskie mogą zastąpić nieprawidłowe kwoty wykryte po złożeniu zestawienia wydatków przez dokonanie odpowiednich dostosowań w zestawieniu wydatków za rok obrachunkowy, w którym wykryto nieprawidłowość, bez uszczerbku dla art. 55 i 56.

Artykuł 51

Dostępność dokumentów

1. Na żądanie instytucja zarządzająca zapewnia udostępnienie Komisji i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu wszelkich dokumentów pomocniczych dotyczących wydatków wspieranych z Funduszu na rzecz operacji, w przypadku których łączne publiczne wydatki kwalifikowalne wynoszą mniej niż 1 000 000 EUR; instytucja zarządzająca udostępnia je przez okres trzech lat od dnia 31 grudnia następującego po złożeniu zestawienia wydatków, w którym ujęto wydatki dotyczące danej operacji.

W przypadku operacji innych niż operacje, o których mowa w akapicie pierwszym, wszystkie dokumenty pomocnicze udostępnia się przez okres dwóch lat od dnia 31 grudnia następującego po złożeniu zestawienia wydatków, w którym ujęto ostateczne wydatki dotyczące zakończonej operacji.

W przypadku operacji, których łączna kwota kwalifikowalnych wydatków nie przekracza 1 000 000 EUR, instytucja zarządzająca może podjąć decyzję o zastosowaniu zasady, o której mowa w akapicie drugim.

Okres, o którym mowa w akapicie pierwszym, zostaje przerwany w przypadku wszczęcia postępowania prawnego albo na należycie uzasadniony wniosek Komisji.

2. Instytucja zarządzająca informuje beneficjentów o dacie rozpoczęcia okresu, o którym mowa w ust. 1.

3. Dokumenty przechowuje się bądź w formie oryginałów, bądź ich uwierzytelnionych odpisów lub na powszechnie uznanych nośnikach danych, w tym jako elektroniczne wersje dokumentów oryginalnych lub dokumenty istniejące wyłącznie w wersji elektronicznej.

4. Dokumenty przechowuje się w formie, która pozwala na zidentyfikowanie podmiotów danych przez czas nie dłuższy niż jest to konieczne do celów, dla których dane były gromadzone lub dla których są przetwarzane dalej.

5. Procedura poświadczania zgodności dokumentów przechowywanych na powszechnie akceptowanych nośnikach danych z dokumentem oryginalnym jest ustanawiana przez organy krajowe i gwarantuje, że wersje te są zgodne z wymogami prawa krajowego i można się na nich oprzeć do celów audytu.

6. Jeżeli dokumenty istnieją wyłącznie w formie elektronicznej, systemy komputerowe, w których przechowywane są wersje elektroniczne, muszą spełniać normy bezpieczeństwa gwarantujące, że dokumenty te są zgodne z wymogami prawa krajowego i można się na nich oprzeć do celów audytu.

Artykuł 52

Złożenie dokumentów zamknięcia oraz płatność salda końcowego

1. Oprócz dokumentów, o których mowa w art. 48, za ostatni rok obrachunkowy od 1 lipca 2023 r. do 30 czerwca 2024 r. państwa członkowskie przedkładają końcowe sprawozdanie z wdrażania programu operacyjnego.

2. Saldo końcowe jest wypłacane nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia zatwierdzenia zestawienia wydatków z ostatniego roku obrachunkowego lub w terminie jednego miesiąca od daty przyjęcia końcowego sprawozdania z wdrażania, zależnie od tego, która data jest późniejsza.

ROZDZIAŁ 3

Korekty finansowe i odzyskiwanie środków

Artykuł 53

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Odpowiedzialność za badanie nieprawidłowości, dokonywanie wymaganych korekt finansowych oraz odzyskiwanie kwot spoczywa przede wszystkim na państwach członkowskich. W przypadku nieprawidłowości systemowej państwo członkowskie rozszerza zakres swego dochodzenia w celu objęcia nim wszystkich operacji, których nieprawidłowości te mogą dotyczyć.

2. Państwo członkowskie dokonuje korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty finansowe polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach operacji lub programu operacyjnego. Państwo członkowskie bierze pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez Fundusz i stosuje proporcjonalną korektę. Instytucja zarządzająca odnotowuje w zestawieniu wydatków korekty finansowe dla roku obrachunkowego, w którym podjęto decyzję o anulowaniu.

3. Wkład z Funduszu anulowany zgodnie z ust. 2 może być ponownie wykorzystany przez państwo członkowskie w ramach danego programu operacyjnego z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Wkład anulowany zgodnie z ust. 2 nie może być ponownie wykorzystany na operacje, które były przedmiotem korekty, lub, w przypadku gdy korekta finansowa dotyczy nieprawidłowości systemowej, na operacje, których dotyczy nieprawidłowość systemowa.

5. Korekta finansowa nie narusza obowiązku państw członkowskich przeprowadzania procedury odzyskiwania środków na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 54

Korekty finansowe dokonywane przez Komisję

1. Komisja dokonuje korekt finansowych, w drodze aktów wykonawczych, przez anulowanie i odzyskanie od państwa członkowskiego całości lub części wkładu Unii do programu operacyjnego w celu wyłączenia z finansowania unijnego wydatków, które naruszają obowiązujące prawo.

2. Naruszenie obowiązujących przepisów prowadzi do korekty finansowej tylko w odniesieniu do wydatków, które zostały zadeklarowane Komisji, i wówczas, gdy spełniony jest jeden z następujących warunków:

a) naruszenie miało wpływ na wybór przez instytucję odpowiedzialną danej operacji do wsparcia z Funduszu lub, w przypadkach gdy ze względu na charakter naruszenia niemożliwe jest ustalenie takiego wpływu, lecz istnieje uzasadnione ryzyko, że naruszenie to miało taki wpływ;

b) naruszenie miało wpływ na kwotę wydatków zadeklarowanych do zwrotu z budżetu Unii lub, w przypadkach, gdy ze względu na charakter naruszenia niemożliwe jest ilościowe określenie skutków finansowych, lecz istnieje uzasadnione ryzyko, że naruszenie to miało taki wpływ.

3. Przy podejmowaniu decyzji o korekcie finansowej na podstawie ust. 1 Komisja przestrzega zasady proporcjonalności, uwzględniając naturę i wagę naruszenia mającego zastosowanie prawa oraz jego skutki finansowe dla budżetu Unii. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o podjętych decyzjach odnośnie do zastosowania korekt finansowych.

Artykuł 55

Kryteria korekt finansowych dokonywanych przez Komisję

1. Komisja dokonuje korekt finansowych w drodze aktów wykonawczych poprzez anulowanie całości lub części wkładu unijnego na rzecz programu operacyjnego zgodnie z art. 54, jeżeli po przeprowadzeniu niezbędnej kontroli stwierdzi, że:

a) występują poważne defekty w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli programu operacyjnego, które stanowią zagrożenie dla już wypłaconego wkładu Unii na rzecz programu operacyjnego;

b) państwo członkowskie nie wywiązało się ze swoich zobowiązań zawartych w art. 53 przed wszczęciem procedury korekty na podstawie niniejszego ustępu;

c) wydatki zawarte we wniosku o płatność wykazują nieprawidłowości i nie zostały skorygowane przez państwo członkowskie przed wszczęciem procedury korekty na podstawie niniejszego ustępu.

Komisja dokonuje korekt finansowych na podstawie indywidualnych przypadków stwierdzonych nieprawidłowości oraz bierze pod uwagę ewentualny systemowy charakter nieprawidłowości. Jeżeli nie jest możliwe precyzyjne określenie kwoty nieprawidłowych wydatków poniesionych przez Fundusz, Komisja przyjmuje za podstawę korekty finansowej wartość zryczałtowaną lub ekstrapolowaną.

2. Podejmując decyzję odnośnie do korekty na podstawie ust. 1, Komisja przestrzega zasady proporcjonalności, uwzględniając charakter i wagę nieprawidłowości oraz zakres i skutki finansowe defektów stwierdzonych w systemach zarządzania i kontroli danego programu operacyjnego.

3. W przypadku gdy Komisja opiera swoje stanowisko na sprawozdaniach audytorów spoza swoich służb, wyciąga własne wnioski dotyczące konsekwencji finansowych po przeanalizowaniu działań podjętych przez dane państwo członkowskie na podstawie art. 53 ust. 2, powiadomień wysłanych na podstawie art. 30 ust. 2 oraz wszelkich odpowiedzi udzielonych przez państwo członkowskie.

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 62 ustanawiających szczegółowe zasady dotyczące kryteriów służących do określania poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, w tym główne rodzaje takich defektów, kryteria stosowane do ustalenia poziomu korekty finansowej, która ma być zastosowana, oraz kryteria stosowania korekt finansowych na podstawie wartości zryczałtowanych lub ekstrapolowanych.

Artykuł 56

Procedura korekt finansowych dokonywanych przez Komisję

1. Przed podjęciem decyzji o dokonaniu korekty finansowej Komisja wszczyna procedurę, informując państwo członkowskie o swych tymczasowych wnioskach z przeprowadzonej analizy i wzywając je do zgłoszenia uwag w terminie dwóch miesięcy.

2. W przypadku gdy Komisja zaproponuje korektę finansową na podstawie wartości zryczałtowanej lub ekstrapolowanej, państwo członkowskie otrzymuje możliwość wykazania, poprzez analizę odnośnych dokumentów, że rzeczywisty zakres nieprawidłowości jest mniejszy niż w ocenie Komisji. W porozumieniu z Komisją państwo członkowskie może ograniczyć zakres takiej analizy do stosownej części odnośnych dokumentów lub ich próbki. Z wyjątkiem należycie uzasadnionych przypadków czas przeznaczony na te analizy nie może przekroczyć okresu kolejnych dwóch miesięcy po dwumiesięcznym okresie, o którym mowa w ust. 1.

3. Komisja uwzględnia wszelkie dowody przedstawione przez państwo członkowskie w terminach określonych w ust. 1 i 2.

4. Jeżeli państwo członkowskie nie akceptuje tymczasowych wniosków Komisji, wzywane jest do wzięcia udziału w przesłuchaniu przez Komisję w celu udostępnienia wszystkich istotnych informacji i uwag jako podstawy formułowania wniosków przez Komisję dotyczących zastosowania korekty finansowej.

5. W przypadku porozumienia, i nie naruszając ust. 7 niniejszego artykułu, państwo członkowskie może ponownie wykorzystać Fundusz zgodnie z art. 53 ust. 3.

6. Aby zastosować korektę finansową Komisja podejmuje decyzję, w drodze aktów wykonawczych, w terminie sześciu miesięcy od daty przesłuchania lub od daty otrzymania dodatkowych informacji, jeżeli dane państwo członkowskie zgadza się na przedłożenie takich dodatkowych informacji w następstwie przesłuchania. Komisja bierze pod uwagę wszystkie informacje i uwagi przedłożone w trakcie trwania procedury. Jeśli przesłuchanie nie ma miejsca, sześciomiesięczny okres rozpoczyna się dwa miesiące po dacie wezwania na przesłuchanie wysłanego przez Komisję.

7. Jeżeli Komisja, wykonując swoje obowiązki na mocy art. 36, lub Europejski Trybunał Obrachunkowy wykryją nieprawidłowości wskazujące na poważne defekty w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, wynikające z tego korekty finansowe zmniejszają wsparcie z Funduszu dla programu operacyjnego.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania w przypadku poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli, które przed datą wykrycia przez Komisję lub Europejski Trybunał Obrachunkowy:

a) zostały stwierdzone w oświadczeniu dotyczącym zarządzania, rocznym sprawozdaniu z kontroli lub opinii audytowej, przekazanych Komisji zgodnie z art. 59 ust. 5 rozporządzenia finansowego, lub w innych sprawozdaniach z audytu instytucji audytowej przedłożonych Komisji, i przyjęto odpowiednie środki; lub

b) zostały poddane przez państwo członkowskie odpowiednim działaniom naprawczym.

Podstawą oceny poważnych defektów w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli powinny być mające zastosowanie przepisy, jeżeli przedłożono odpowiednie oświadczenia dotyczące zarządzania, roczne sprawozdania z kontroli i opinie audytowe.

Podejmując decyzję dotyczącą korekty finansowej, Komisja:

a) przestrzega zasady proporcjonalności poprzez uwzględnienie charakteru i wagi poważnego defektu w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli oraz jej skutków finansowych dla budżetu Unii;

b) w celu zastosowania korekty finansowej na podstawie wartości zryczałtowanej lub ekstrapolowanej, wyklucza nieprawidłowe wydatki wykryte uprzednio przez państwo członkowskie, które były już przedmiotem dostosowania w zestawieniu wydatków zgodnie z art. 50 ust. 10, oraz wydatki, względem których trwa ocena ich legalności i prawidłowości na mocy art. 49 ust. 2;

c) uwzględnia korekty na podstawie wartości zryczałtowanej lub ekstrapolowanej zastosowane do wydatków poniesionych przez państwa członkowskie w związku z innymi poważnymi defektami wykrytymi przez państwo członkowskie przy określaniu ryzyka rezydualnego dla budżetu Unii.

Artykuł 57

Zwroty

1. Zwrotu wszelkich środków należnych do budżetu Unii dokonuje się przed terminem płatności wymienionym w nakazie odzyskania środków sporządzonym zgodnie z art. 73 rozporządzenia finansowego. Termin płatności przypada na ostatni dzień drugiego miesiąca po dacie sporządzenia nakazu.

2. Wszelkie opóźnienia w zwrocie środków powodują naliczanie odsetek z tytułu zaległych płatności, począwszy od terminu płatności do dnia faktycznego dokonania płatności. Stopa takich odsetek wynosi półtora punktu procentowego powyżej stopy stosowanej przez Europejski Bank Centralny w jego głównych operacjach refinansowych w pierwszym dniu roboczym miesiąca, w którym przypada termin płatności.

Artykuł 58

Proporcjonalna kontrola programów operacyjnych

1. Operacje, dla których łączne kwalifikowalne wydatki nie przekraczają 150 000 EUR, nie podlegają więcej niż jednemu audytowi przeprowadzonemu przez instytucję audytową lub Komisję przed przedłożeniem zestawienia wydatków za rok obrachunkowy, w którym operacja została zakończona. Inne operacje nie podlegają więcej niż jednemu audytowi na rok obrachunkowy przeprowadzonemu przez instytucję audytową albo przez Komisję przed przedłożeniem zestawienia wydatków za rok obrachunkowy, w którym operacja została zakończona. Jeśli w danym roku audyt przeprowadzał Europejski Trybunał Obrachunkowy, operacje nie podlegają w tym roku audytowi przeprowadzanemu przez Komisję lub instytucję audytową, pod warunkiem że wyniki audytu przeprowadzonego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy dla tych operacji mogą być wykorzystane przez instytucję audytową lub Komisję na potrzeby realizacji właściwych im zadań.

2. Audyt danej operacji wspieranej w ramach PO I może objąć wszystkie etapy jej realizacji i wszystkie ogniwa łańcucha dystrybucji, z jedynym wyjątkiem kontroli odbiorców końcowych, chyba że w wyniku oceny ryzyka stwierdzi się szczególne ryzyko nieprawidłowości bądź nadużycia finansowego.

3. Dla programów operacyjnych, w przypadku których najnowsza opinia audytowa nie wykazuje poważnych defektów, Komisja może uzgodnić z instytucją audytową na kolejnym posiedzeniu, o którym mowa w art. 37 ust. 2, ograniczenie wymaganego poziomu audytu, aby dostosować go do stwierdzonego ryzyka. W takich przypadkach Komisja nie przeprowadza własnych audytów na miejscu, chyba że istnieją dowody wskazujące na defekty w systemie zarządzania i kontroli wpływające na wydatki zadeklarowane Komisji w danym roku obrachunkowym, w odniesieniu do którego Komisja zaakceptowała zestawienie wydatków.

4. Dla programów operacyjnych, w przypadku których Komisja stwierdzi, że opinia instytucji audytowej jest wiarygodna, może ona uzgodnić z instytucją audytową ograniczenie liczby audytów na miejscu kontrolujących pracę instytucji audytowej, chyba że istnieją dowody na niedociągnięcia w pracy instytucji audytowej w roku obrachunkowym, w odniesieniu do którego Komisja zaakceptowała zestawienie wydatków.

5. Niezależnie od przepisów ust. 1 instytucja audytowa i Komisja mogą przeprowadzać audyty operacji w przypadku gdy ocena ryzyka lub audyt przeprowadzony przez Europejski Trybunał Obrachunkowy wykazała szczególne ryzyko nieprawidłowości lub nadużyć finansowych lub jeżeli istnieją dowody na poważne defekty w skutecznym funkcjonowaniu systemu zarządzania i kontroli danego programu operacyjnego i w okresie, o którym mowa w art. 51 ust. 1. Aby dokonać oceny pracy instytucji audytowej, Komisja może dokonać przeglądu ścieżki audytu instytucji audytowej lub wziąć udział w audytach instytucji audytowej na miejscu, a jeśli, zgodnie z uznanymi w skali międzynarodowej standardami audytu, konieczne jest uzyskanie gwarancji skutecznego funkcjonowania instytucji audytowej, Komisja może przeprowadzić audyt operacji.

ROZDZIAŁ 4

Anulowanie

Artykuł 59

Anulowanie zobowiązań

1. Komisja anuluje każdą część kwoty w ramach programu operacyjnego, która nie została wykorzystana na płatność zaliczkową i płatności okresowe do dnia 31 grudnia trzeciego roku budżetowego następującego po roku, w którym podjęto zobowiązanie budżetowe w ramach programu operacyjnego, lub w odniesieniu do której wniosek o płatność sporządzony zgodnie z art. 41 nie został przedłożony zgodnie z art. 45, w tym w przypadku wszelkich wniosków o płatność, w przypadku których całość lub część jest przedmiotem wstrzymania biegu terminu płatności lub zawieszenia płatności.

2. Ta część zobowiązań, która pozostaje otwarta na dzień 31 grudnia 2023 r., zostaje anulowana, jeżeli któryś z dokumentów wymaganych na mocy art. 52 ust. 1 nie został przekazany Komisji w terminie określonym w art. 52 ust. 1.

Artykuł 60

Wyjątki od anulowania zobowiązań

1. Kwotę, której dotyczy anulowanie, pomniejsza się o kwoty odpowiadające tej części zobowiązania budżetowego, w przypadku której:

a) operacje są zawieszone w wyniku postępowania prawnego lub odwołania administracyjnego o skutku zawieszającym; lub

b) wystąpienie z wnioskiem o płatność nie było możliwe ze względu na działanie siły wyższej mającej poważny wpływ na realizację całości lub części programu operacyjnego.

Władze krajowe powołujące się na działanie siły wyższej na podstawie akapitu pierwszego lit. b) wykazują jej bezpośrednie skutki dla realizacji całości lub części programu operacyjnego.

Do celów akapitu pierwszego lit. a) i b), z wnioskiem o zmniejszenie można wystąpić jeden raz, jeżeli zawieszenie lub działanie siły wyższej trwało nie dłużej niż jeden rok, lub więcej razy w zależności od czasu działania siły wyższej lub liczby lat, jakie upłynęły między decyzją prawną lub administracyjną zawieszającą realizację operacji a datą ostatecznej decyzji prawnej lub administracyjnej.

2. Państwo członkowskie przesyła Komisji informacje dotyczące wyjątków, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a) i b), w terminie do dnia 31 stycznia w odniesieniu do kwoty deklarowanej do końca poprzedniego roku.

Artykuł 61

Procedura

1. Komisja informuje państwo członkowskie i instytucję zarządzającą w odpowiednim terminie o każdorazowym wystąpieniu ryzyka zastosowania zasady anulowania zobowiązań na podstawie art. 59.

2. Komisja informuje państwo członkowskie i instytucję zarządzającą o kwocie anulowania wynikającej z informacji otrzymanych na dzień 31 stycznia.

3. Państwo członkowskie ma dwa miesiące na zaakceptowanie kwoty, która ma zostać anulowana, lub przedstawienie swoich uwag.

4. Do dnia 30 czerwca państwo członkowskie przedkłada Komisji zmieniony plan finansowania uwzględniający w danym roku budżetowym zmniejszoną kwotę wsparcia dla programu operacyjnego. W przypadku braku takiego zgłoszenia Komisja dokonuje zmiany planu finansowania poprzez zmniejszenie wkładu z Funduszu w danym roku budżetowym.

5. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, zmienia decyzję w sprawie przyjęcia programu operacyjnego nie później niż dnia 30 września.

TYTUŁ VII

PRZEKAZANIE UPRAWNIEŃ, PRZEPISY WYKONAWCZE I KOŃCOWE

Artykuł 62

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 13 ust. 6, art. 30 ust. 2 akapit piąty, art. 32 ust. 8 akapit pierwszy, art. 32 ust. 9, art. 34 ust. 7, art. 34 ust. 8 oraz art. 55 ust. 4, przyznaje się na czas nieokreślony od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

4. Akt delegowany wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli, przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Jeżeli przed upływem tego terminu ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyrażą sprzeciwu wobec aktu delegowanego, zostaje on opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wchodzi w życie z dniem w nim określonym.

Akt delegowany może zostać opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i wejść w życie przed upływem tego terminu, jeżeli zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie zamierzają wyrażać sprzeciwu.

Jeśli Parlament Europejski lub Rada wyrażą sprzeciw wobec aktu delegowanego, nie wchodzi on w życie. Instytucja, która wyraża sprzeciw wobec aktu delegowanego, podaje uzasadnienie.

Artykuł 63

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego w odniesieniu do uprawnień wykonawczych, o których mowa w art. 32 ust. 8 akapit drugi niniejszego rozporządzenia, i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 64

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie w dniu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Strasburgu 11 marca 2014 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
M. SCHULZ
Przewodniczący

W imieniu Rady
D. KOURKOULAS
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

WZORY PREZENTACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO

1. **Wzór prezentacji programu operacyjnego PO I**

Rozdział Sekcja Podsekcja		Opis/Uwagi	Objętość tekstu (liczba znaków)
1.	OKREŚLENIE	Celem niniejszej sekcji jest jedynie określenie danego programu. Określa się w niej wyraźnie: państwo członkowskie: nazwę programu operacyjnego: nr CCI:	200
2.	FORMAT PROGRAMU		
2.1.	Sytuacja	Określenie rodzaju lub rodzajów deprywacji materialnej, które mają być objęte pomocą oraz uzasadnienie ich wyboru.	4 000
		Wskazanie rodzaju lub rodzajów deprywacji materialnej, które mają być objęte programem operacyjnym.	200
2.2.	Deprywacja materialna będąca przedmiotem pomocy	Jedną sekcję (i odpowiednie podsekcje) poświęca się każdemu rodzajowi deprywacji materialnej, który ma być objęty pomocą.	
2.2.1.	Opis	Opis głównych cech dystrybucji żywności lub podstawowej pomocy materialnej, która ma być świadczona oraz odpowiednie środki towarzyszące.	4 000
2.2.2.	Systemy krajowe	Opis systemów krajowych, które mają otrzymać wsparcie.	2 000
2.3.	Inne	Każda inna informacja, którą można uznać za konieczną.	4 000
3.	REALIZACJA		
3.1.	Określenie osób najbardziej potrzebujących	Opis sposobu ustalania kryteriów kwalifikowalności osób najbardziej potrzebujących, z uwzględnieniem, w razie potrzeby, różnic między rodzajami deprywacji materialnej objętej pomocą.	2 000
3.2.	Wybór operacji	Kryteria wyboru operacji i opis mechanizmu selekcji, w razie potrzeby z podziałem na rodzaje deprywacji materialnej objęte pomocą.	2 000
3.3.	Wybór organizacji partnerskich	Kryteria wyboru organizacji partnerskich, w razie potrzeby z podziałem na rodzaje deprywacji materialnej objęte pomocą.	2 000
3.4.	Komplementarność z EFS	Opis mechanizmu zapewniającego komplementarność z EFS.	4 000
3.5.	Struktura instytucjonalna	Wskazanie instytucji zarządzającej, instytucji certyfikującej, w stosownych przypadkach, instytucji audytowej oraz organu mającego otrzymywać płatności od Komisji.	2 000
3.6.	Monitorowanie i ewaluacja	Opis sposobu, w jaki odbywać się będzie monitorowanie wykonywania programu.	4 000
3.7.	Pomoc techniczna	Opis planowanego sposobu wykorzystania pomocy technicznej, zgodnie z art. 27 ust. 4, w tym działań zwiększających potencjał administracyjny beneficjentów w odniesieniu do należytego zarządzania finansami operacji.	4 000

Rozdział Sekcja Podsekcja		Opis/Uwagi	Objętość tekstu (liczba znaków)
4.	ZAANGAŻO-WANIE ZAINTERESO-WANYCH PODMIOTÓW	Opis środków przedsięwziętych w celu zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów, a także, w stosownych przypadkach, właściwych regionalnych, lokalnych i innych organów publicznych w trakcie przygotowywania programu operacyjnego.	2 000
5.	PLAN FINANSOWY	Sekcja ta zawiera: 5.1. tabelę określającą na każdy rok, zgodnie z art. 20, kwotę środków finansowych przewidzianych na wsparcie z Funduszu i na współfinansowanie; 5.2. tabelę określającą, na cały okres programowania, kwotę łącznych środków finansowych w ramach wsparcia z programu operacyjnego z podziałem na każdy rodzaj deprywacji materialnej objęty pomocą, a także odpowiadające im środki towarzyszące.	Tekst: 1 000 Dane w formacie CSV lub XLS

Format danych finansowych (sekcja 5):

5.1. Plan finansowy programu operacyjnego wskazujący roczne zobowiązania Funduszu i odpowiedniego współfinansowania krajowego programu operacyjnego (w EUR)

	Ogółem	2014	2015	….	2020
Fundusz a)					
Współfinansowanie krajowe b)					
Wydatki publiczne c) = a) + b)					
Stopa współfinansowania d) = a) / c)					

5.2. Plan finansowy wskazujący kwotę łącznych środków finansowych w ramach wsparcia z programu operacyjnego dla każdego rodzaju deprywacji materialnej objętego pomocą, a także odpowiadające im środki towarzyszące (w EUR)

Rodzaj pomocy materialnej	Wydatki publiczne
Ogółem	
Pomoc techniczna	
Rodzaj pomocy materialnej 1	
z czego środki towarzyszące	
Rodzaj pomocy materialnej 2	
z czego środki towarzyszące	
Rodzaj pomocy materialnej n	
z czego środki towarzyszące	

2. **Wzór prezentacji programu operacyjnego PO II**

Rozdział Sekcja Podsekcja		Opis/Uwagi	Objętość tekstu (liczba znaków)
1.	OKREŚLENIE	Celem niniejszej sekcji jest jedynie określenie danego programu. Określa się w niej wyraźnie: państwo członkowskie: nazwę programu operacyjnego: nr CCI:	200
2.	FORMAT PROGRAMU		
2.1.	Strategia	Opis strategii, zgodnie z którą program przyczynia się do promowania spójności społecznej i zmniejszenia ubóstwa zgodnie ze strategią „Europa 2020", w tym uzasadnienie wyboru priorytetu wsparcia	20 000
2.2.	Logika interwencji	Określenie krajowych potrzeb	3 500
		Szczegółowe cele programu operacyjnego	7 000
		Oczekiwane wyniki oraz odnośne wskaźniki dotyczące wyników i wskaźniki rezultatu, z wartością bazową i wartością docelową (dla każdego konkretnego celu)	3 500
		Identyfikacja osób najbardziej potrzebujących, do których pomoc ma być skierowana	3 500
		Wskaźniki finansowe	2 000
2.3.	Inne	Każda inna informacja, którą można uznać za konieczną	3 500
3.	REALIZACJA		
3.1.	Działania	Opis rodzajów i przykładów działań, które mają zostać objęte wsparciem, i ich wkład na rzecz realizacji szczegółowych celów	7 000
3.2.	Wybór operacji	Zasady wyboru operacji z podziałem, w razie konieczności, na rodzaj działań	3 500
3.3.	Beneficjenci	Wskazanie rodzajów beneficjentów (w stosownych przypadkach) z podziałem, w razie konieczności, na rodzaj działań	3 500
3.4.	Komplementarność z EFS	Opis mechanizmu, który zagwarantuje komplementarność z EFS, a także zapobiegnie powielaniu i podwójnemu finansowaniu	4 000
3.5.	Struktura instytucjonalna	Wskazanie instytucji zarządzającej, instytucji certyfikującej w stosownych przypadkach, instytucji audytowej oraz organu mającego otrzymywać płatności od Komisji	2 000
3.6.	Monitorowanie i ewaluacja	W tej podsekcji opisuje się sposób, w jaki odbywać się będzie monitorowanie wykonywania programu. Należy szczególnie wyjaśnić, w jaki sposób zostaną wykorzystane wskaźniki, aby śledzić wdrażanie programu. Wskaźniki obejmują wskaźniki finansowe związane z poniesionymi wydatkami, wskaźniki wyniku specyficzne dla poszczególnych programów związane ze wspieranymi operacjami oraz wskaźniki rezultatu specyficzne dla poszczególnych programów w odniesieniu do każdego celu szczegółowego.	4 000
3.7.	Pomoc techniczna	Opis planowanego sposobu wykorzystania pomocy technicznej, zgodnie z art. 27 ust. 4, w tym działań zwiększających potencjał administracyjny beneficjentów w odniesieniu do należytego zarządzania finansami operacji.	4 000

Rozdział Sekcja Podsekcja		Opis/Uwagi	Objętość tekstu (liczba znaków)
4.	ZAANGAŻO-WANIE ZAINTERESO-WANYCH PODMIOTÓW	Opis środków przedsięwziętych w celu zaangażowania wszystkich zainteresowanych podmiotów, a także, w stosownych przypadkach, właściwych regionalnych, lokalnych i innych organów publicznych w trakcie przygotowywania programu operacyjnego.	2 000
5.	PLAN FINANSOWY	Sekcja ta zawiera: 5.1. tabelę określającą na każdy rok, zgodnie z art. 20, kwotę środków finansowych przewidzianych na wsparcie z Funduszu i na współfinansowanie; 5.2. tabelę określającą na cały okres programowania kwotę łącznych środków finansowych w ramach wsparcia z programu operacyjnego dla każdego rodzaju działania objętego pomocą.	Tekst: 1 000 Dane w formacie CSV lub XLS

Format danych finansowych (sekcja 5):

5.1. Plan finansowy programu operacyjnego wskazujący roczne zobowiązania Funduszu i odpowiedniego współfinansowania krajowego programu operacyjnego (w EUR)

	Ogółem	2014	2015	….	2020
Fundusz a)					
Współfinansowanie krajowe b)					
Wydatki publiczne c) = a) + b)					
Stopa współfinansowania (*) d) = a) / c)					

(*) Stopa ta może zostać zaokrąglona w tabeli do najbliższej liczby całkowitej. Dokładna stopa stosowana do zwrotu wydatków to współczynnik d).

5.2. Plan finansowy wskazujący kwotę łącznych środków finansowych w ramach wsparcia z programu operacyjnego z podziałem na rodzaje działań (w EUR)

Obszar interwencji	Wydatki publiczne
Ogółem	
Pomoc techniczna	
Rodzaj działania 1	
Rodzaj działania 2	
…	
Rodzaj działania n	

ZAŁĄCZNIK II

Roczny podział środków na zobowiązania w latach 2014–2020 (według cen z 2011 r.)

2014	EUR	485 097 840
2015	EUR	485 097 840
2016	EUR	485 097 840
2017	EUR	485 097 840
2018	EUR	485 097 840
2019	EUR	485 097 840
2020	EUR	485 097 840
Ogółem	EUR	3 395 684 880

ZAŁĄCZNIK III

Roczny przydział środków w ramach Funduszu na okres 2014–2020 dla poszczególnych państw członkowskich (według cen z 2011 r.)

Państwa członkowskie	EURO
Belgia	65 500 000
Bułgaria	93 000 000
Republika Czeska	20 700 000
Dania	3 500 000
Niemcy	70 000 000
Estonia	7 100 000
Irlandia	20 200 000
Grecja	249 300 000
Hiszpania	499 900 000
Francja	443 000 000
Chorwacja	32 500 000
Włochy	595 000 000
Cypr	3 500 000
Łotwa	36 400 000
Litwa	68 500 000
Luksemburg	3 500 000
Węgry	83 300 000
Malta	3 500 000
Niderlandy	3 500 000
Austria	16 000 000
Polska	420 000 000
Portugalia	157 000 000
Rumunia	391 300 000
Słowenia	18 200 000
Słowacja	48 900 000
Finlandia	20 000 000
Szwecja	7 000 000
Zjednoczone Królestwo	3 500 000
Ogółem	3 383 800 000

ZAŁĄCZNIK IV

Kryteria wyznaczania instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej

1. Otoczenie kontroli wewnętrznej

(i) istnienie struktury organizacyjnej obejmującej funkcje instytucji zarządzającej i instytucji certyfikującej i przydział funkcji w ramach każdej z nich, z zapewnieniem poszanowania, w stosownych przypadkach, zasady rozdziału funkcji;

(ii) ramy służące zapewnieniu, w przypadku delegowania zadań instytucjom pośredniczącym, określenia ich odnośnych zadań i obowiązków, weryfikacji ich zdolności do wykonania delegowanych zadań oraz istnienia procedur sprawozdawczych;

(iii) procedury sprawozdawczości i monitoringu dotyczące nieprawidłowości oraz odzyskiwania nienależnie wypłaconych kwot;

(iv) plan przydziału odpowiednich zasobów ludzkich o koniecznych umiejętnościach technicznych, na różnych poziomach i na potrzeby różnych funkcji w strukturze organizacyjnej.

2. Zarządzanie ryzykiem

Z uwzględnieniem zasady proporcjonalności – ramy zapewniające przeprowadzenie w razie potrzeby odpowiednich działań w zakresie zarządzania ryzykiem i, w szczególności, w przypadku istotnych zmian zakresu działań.

3. Działania w dziedzinie zarządzania i kontroli

A. Instytucja zarządzająca

(i) procedury dotyczące wniosków o dotacje, oceny wniosków, wyboru finansowania, w tym zaleceń i wskazówek zapewniających wkład operacji w osiąganie szczegółowych celów i wyników programu operacyjnego zgodnie z przepisami art. 32 ust. 3 lit. b) niniejszego rozporządzenia;

(ii) procedury weryfikacji zarządzania, w tym weryfikacji administracyjnych w odniesieniu do każdego wniosku o zwrot przedłożonego przez beneficjentów oraz weryfikacji operacji w miejscu realizacji;

(iii) procedury rozpatrywania wniosków o zwrot przedkładanych przez beneficjentów i zatwierdzania płatności;

(iv) procedury na potrzeby systemu elektronicznego gromadzenia, rejestracji i przechowywania danych dotyczących każdej operacji, w tym, w stosownych przypadkach, danych dotyczących poszczególnych uczestników i – o ile jest to wymagane – podział danych odnoszących się do wskaźników według płci, a także na potrzeby zapewnienia, że bezpieczeństwo systemów odpowiada uznanym w skali międzynarodowej standardom;

(v) procedury ustanowione przez instytucję zarządzającą po to, by zapewnić, że beneficjenci prowadzą oddzielny system księgowości lub korzystają z odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją;

(vi) procedury wprowadzenia skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych;

(vii) procedury zapewniające właściwą ścieżkę audytu i system archiwizacji;

(viii) procedury służące sporządzaniu poświadczenia wiarygodności dotyczącego zarządzania, a także sporządzaniu sprawozdań z przeprowadzonych kontroli i stwierdzonych niedociągnięć oraz rocznego zestawienia audytów i kontroli końcowych;

(ix) procedury zapewniające przedłożenie beneficjentowi dokumentu określającego warunki wsparcia dla każdej operacji.

B. Instytucja certyfikująca

(i) procedury poświadczania składanych Komisji wniosków o płatność okresową;

(ii) procedury sporządzania zestawień wydatków i poświadczania, że są one prawdziwe, kompletne i dokładne oraz że wydatki są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa, z uwzględnieniem wyników wszystkich audytów;

(iii) procedury zapewniające właściwą ścieżkę audytu poprzez prowadzenie w formie elektronicznej dokumentacji księgowej, w tym kwot podlegających odzyskaniu, kwot odzyskanych i kwot wycofanych w odniesieniu do każdej operacji;

(iv) procedury, w stosownych przypadkach, zapewniające otrzymywanie przez taką instytucję odpowiednich informacji od instytucji zarządzającej na temat przeprowadzonych weryfikacji i wyników audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność.

4. Monitorowanie

A. Instytucja zarządzająca

(i) w stosownych przypadkach procedury wspierające prace komitetu monitorującego;

(ii) procedury sporządzania i przedkładania Komisji rocznych i końcowych sprawozdań z wdrażania.

B. Instytucja certyfikująca

Procedury wykonywania przez taką instytucję jej obowiązków w zakresie monitorowania wyników weryfikacji zarządzania oraz wyników audytów przeprowadzonych przez instytucję audytową lub na jej odpowiedzialność, przed przedłożeniem Komisji wniosków o płatność.

Portal EUR-Lex (http://new.eur-lex.europa.eu) zapewnia bezpośredni i bezpłatny dostęp do prawodawstwa Unii Europejskiej. EUR-Lex umożliwia dostęp do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* oraz traktatów, aktów prawnych, orzecznictwa i aktów przygotowawczych.

Dodatkowe informacje o Unii Europejskiej znajdują się na stronie: http://europa.eu

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL